

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

Sisältö

I Säädökset, jotka on julkaistava

.....

II Säädökset, joita ei tarvitse julkaista

Neuvosto

98/216/EY:

- ★ Neuvoston päätös, tehty 9 päivänä maaliskuuta 1998, aavikoitumisen estämiseksi vakavasta kuivuudesta ja/tai aavikoitumisesta kärsivissä maissa, erityisesti Afrikassa, tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta 1
- Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimus aavikoitumisen estämiseksi vakavasta kuivuudesta ja/tai aavikoitumisesta kärsivissä maissa, erityisesti Afrikassa 3
- Aavikoitumisen estämiseksi vakavasta kuivuudesta ja/tai aavikoitumisesta kärsivissä maissa, erityisesti Afrikassa, tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen 34 artiklan 2 ja 3 kohdan määräysten mukainen Euroopan yhteisön julistus 34

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

NEUVOSTO

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 9 päivänä maaliskuuta 1998,

aavikoitumisen estämiseksi vakavasta kuivuudesta ja/tai aavikoitumisesta kärsivissä maissa, erityisesti Afrikassa, tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta

(98/216/EY)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 130 r artiklan 4 kohdan ja 130 y artiklan yhdessä 228 artiklan 2 kohdan ensimmäisen virkkeen ja 3 kohdan ensimmäisen alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁽²⁾,

sekä katsoo, että

komissio on osallistunut yhteisön puolesta neuvoston sille antamien valtuuksien mukaisesti neuvotteluihin aavikoitumisen estämistä koskevan kansainvälisen yleissopimuksen tekemiseksi,

yleissopimus allekirjoitettiin yhteisön puolesta Pariisissa 14 päivänä lokakuuta 1994,

yleissopimuksen tavoitteena on kaikilla tasoilla tapahtuvalla tehokkaalla toiminnalla, jota tuetaan kansainvälisillä yhteistyö- ja kumppanuusjärjestelyillä, estää aavikoitumista ja lieventää kuivuuden vaikutuksia vakavasta kuivuudesta ja/tai aavikoitumisesta kärsivissä maissa, erityisesti Afrikassa, yhdenmisen lähestymistavan mukaisesti, jolloin tarkoituksena on auttaa kestävä kehityksen saavuttamisessa näistä ilmiöistä kärsivillä alueilla,

aavikoituminen on merkittävä ympäristöongelma, joka johtuu fyysisten, biologisten, poliittisten, sosiaalisten, kulttuuristen ja taloudellisten tekijöiden monimutkaisesta vuorovaikutuksesta,

yhteisö on antanut toimenpiteitä, myös lainsäädäntöä, ja tukenut toimia yleissopimuksen piiriin kuuluvilla aloilla, ja sen olisi vahvistettava ja jatkettava sitoutumistaan näihin kysymyksiin kansainvälisellä tasolla,

yhteisön ympäristöpolitiikalla edistetään kansainvälisellä tasolla toimenpiteitä, joilla pyritään ratkaisemaan alueellisia tai koko maapalloa koskevia ympäristöongelmia kuten aavikoitumista,

yhteisön kehitysyhteistyöpolitiikalla edistetään kestävää taloudellista ja yhteiskunnallista kehitystä kehitysmaissa ja niistä erityisesti heikoimmassa asemassa olevissa maissa sekä torjutaan köyhyyttä kehitysmaissa, mitkä ovat myös yleissopimuksen tavoitteita,

yleissopimuksessa on lisäksi määräyksiä, joilla voidaan toteuttaa ympäristönsuojelutoimia estämällä aavikoitumista pohjoisen Välimeren alueella; näillä toimilla edistetään myös alueellisten ympäristöongelmien ratkaisua,

yhteisön tieteellistä ja teknologista tutkimusta koskevalla politiikalla osallistutaan merkittävästi ympäristönsuojeluun ja aavikoitumisen estämiseen varsinkin tiede- ja

⁽¹⁾ EYVL C 299, 30.9.1997, s. 1.

⁽²⁾ EYVL C 339, 10.11.1997.

teknologiayhteistyötä kolmansien maiden kanssa koskevien erityisohjelmien kautta sekä myös ympäristö- ja ilmasto-ohjelman maailmanlaajuiseen muutokseen liityvillä toimilla,

tämän yleissopimuksen tekeminen voidaan ottaa huomioon, kun hyväksytään mahdollisia toimenpiteitä, jotka koskevat erityisiä toimia taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen alalla,

yhteisö ja jäsenvaltiot tekevät toimivaltansa rajoissa yhteistyötä kolmansien maiden ja toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa,

kaikki jäsenvaltiot ovat ratifioimiskirjansa tallettamalla omalta osaltaan jo tehneet yleissopimuksen, ja

yleissopimuksen tekeminen yhteisön nimissä edistää perustamissopimuksen 130 a, 130 b ja 130 u artiklassa vahvistettujen tavoitteiden toteutumista,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Hyväksytään yhteisön puolesta Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimus aavikoitumisen estämiseksi vakavasta kuivuudesta ja/tai aavikoitumisesta kärsivissä maissa, erityisesti Afrikassa.

Yleissopimuksen teksti sekä yleissopimuksen 34 artiklan 2 ja 3 kohdassa määrätty toimivaltaa koskeva julistus ovat tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtajalla on oikeus nimetä henkilö(t), jo(i)lla on valtuudet tallettaa yleissopimuksen ratifioimiskirja Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan yleissopimuksen 34 artiklan mukaisesti.

Tämä henkilö tallettaa tai nämä henkilöt tallettavat samalla toimivaltaa koskevan julistuksen, joka on tämän päätöksen liitteenä.

3 artikla

Kun osapuolten konferenssi tekee päätöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, neuvosto vahvistaa yhteisön kannan määräenemmistöllä komission ehdotuksesta.

Komissio edustaa yhteisöä osapuolten konferenssissa yhteisön toimivaltaan kuuluvilla aloilla.

4 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 9 päivänä maaliskuuta 1998.

Neuvoston puolesta

G. BROWN

Puheenjohtaja

YHDISTYNEIDEN KANSAKUNTIEN YLEISSOPIMUS

aavikoitumisen estämiseksi vakavasta kuivuudesta ja/tai aavikoitumisesta kärsivissä maissa, erityisesti Afrikassa

TÄMÄN YLEISSOPIMUKSEN SOPIMUSPUOLET, JOTKA

VAHVISTAVAT, että aavikoitumisen vaikutuksista tai sen uhasta kärsivien alueiden ihmiset ovat keskeisiä pyrkimyksissä estää aavikoitumista ja lieventää kuivuuden vaikutuksia,

VASTAAVAT kansainvälisen yhteisön, mukaan lukien valtiot ja kansainväliset järjestöt, pakottavaan huoleen aavikoitumisen ja kuivuuden haitallisista vaikutuksista,

OVAT TIETOISIA siitä, että aridit ja semiaridit alueet sekä subhumidien alueiden kuivat osat muodostavat yhdessä merkittävän osuuden maapallon pinta-alasta ja ovat asuinympäristönä toimeentulon lähteenä suurelle osalle maapallon väestöä,

TUNNUSTAVAT, että aavikoituminen ja kuivuus ovat maailmanlaajuisia ongelmia sikäli, että ne vaikuttavat kaikkiin maailman alueisiin ja että ne edellyttävät kansainväliseltä yhteisöltä yhteisiä toimia aavikoitumisen estämiseksi ja/tai kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi,

TOTEVAT, että vakavasta kuivuudesta ja/tai aavikoitumisesta kärsivistä maista suuri osa on kehitysmaita ja nimenomaan vähiten kehittyneitä maita ja että näillä ilmiöillä on erityisen traagiset seuraukset Afrikassa,

TOTEAVAT myös, että aavikoitumista aiheuttaa monimutkainen vuorovaikutus fyysisten, biologisten, poliittisten, yhteiskunnallisten, sivistyksellisten ja taloudellisten tekijöiden välillä,

OTTAVAT HUOMIOON kaupan ja soveltuvin osin kansainvälisten taloudellisten suhteiden vaikutuksen aavikoitumisesta kärsivien maiden kykyyn estää aavikoitumista asianmukaisesti,

OVAT TIETOISIA siitä, että kestävä taloudellinen kasvu, yhteiskunnallinen kehitys ja köyhyyden poistaminen ovat etusijalla aavikoitumisesta kärsivissä kehitysmaissa, erityisesti Afrikassa, ja että ne ovat elintärkeitä kestävästä kehityksen tavoitteiden toteutumiselle,

OVAT TIETOISIA siitä, että aavikoituminen ja kuivuus vaikuttavat kestävään kehitykseen sen vuorovaikutuksen kautta, joka niillä on tärkeiden yhteiskunnallisten ongelmien, kuten köyhyyden, huonon terveydentilan ja ravitsemuksen ja elintarvikehuollon puuttumisen, sekä maastamuuttamisesta, pakkosiirtolaisuudesta ja väestökehityksestä syntyvien ongelmien kanssa,

ARVOSTAVAT valtioiden ja kansainvälisten järjestöjen aiempien ponnistusten ja kokemusten merkitystä aavikoitumisen estämisessä ja kuivuuden vaikutusten lieventämisessä, erityisesti Yhdistyneiden Kansakuntien aavikoitumiskonferenssissa vuonna 1977 hyväksytyyn aavikoitumisen estämistä koskevan toimintasuunnitelman toteuttamisessa,

YMMÄRTÄVÄT, että aiemmista ponnistuksista huolimatta edistys aavikoitumisen estämisessä ja kuivuuden vaikutusten lieventämisessä ei ole vastannut odotuksia ja että kestävästä kehityksestä puuttavien puitteissa tarvitaan kaikilla tasoilla uutta tehokkaampaa lähestymistapaa,

TUNNUSTAVAT Yhdistyneiden Kansakuntien ympäristö- ja kehityskonferenssissa hyväksytyjen päätösten arvon ja merkityksen, erityisesti Agenda 21:n ja sen 12 luvun, jotka antavat perustan aavikoitumisen estämiselle,

VAHVISTAVAT tätä taustaa vasten Agenda 21:n 33 luvun 13 kappaleeseen sisältyvät kehittyneiden maiden sitoumukset,

MUISTAVAT yleiskokouksen päätöslauselman 47/188 ja erityisesti siinä Afrikalle määrätyn etusijan ja kaikki muut soveltuvat aavikoitumista ja kuivuutta koskevat Yhdistyneiden Kansakuntien päätöslauselmat, päätökset ja ohjelmat sekä Afrikan maiden ja muiden alueiden antamat soveltuvat julkilausumat,

VAHVISTAVAT ympäristöä ja kehitystä koskevan Rion julkilausuman, jonka 2 periaatteessa todetaan, että valtioilla on Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan ja kansainvälisen oikeuden periaatteiden mukaan täysivaltainen oikeus hyödyntää omia luonnonvarojaan oman ympäristö- ja kehityspolitiikkansa mukaisesti ja vastuu varmistaa, että niiden lainkäytön tai valvonnan alaisilla alueilla tapahtuva toiminta ei vahingoita muiden valtioiden ympäristöä tai kansallisen lainkäyttöoikeuden ulkopuolella sijaitsevien alueiden ympäristöä,

TUNNUSTAVAT, että kansallisilla hallituksilla on ratkaiseva osuus aavikoitumisen estämisessä ja kuivuuden vaikutusten lieventämisessä ja että edistys tässä suhteessa riippuu toimintaohjelmien paikallisesta toteuttamisesta aavikoitumisesta kärsivillä alueilla,

TUNNUSTAVAT myös kansainvälisen yhteistyön ja kumppanuuden tärkeyden ja välttämättömyyden aavikoitumisen estämisessä ja kuivuuden vaikutusten lieventämisessä,

TUNNUSTAVAT, että on tärkeää järjestää aavikoitumisesta kärsiville kehitysmailla erityisesti Afrikassa tehokkaita keinoja, muun muassa tuntuvia rahavaroja, myös uutta rahoitusta ja lisärahoitusta, sekä teknologiaa, joita ilman niiden on vaikea toteuttaa täysipainoisesti tämän yleissopimuksen mukaiset sitoumuksensa,

ILMAISEVAT huolestuneisuutensa aavikoitumisen ja kuivuuden vaikutuksista Keski-Aasian ja Transkaukasian aavikoitumisesta kärsivissä maissa,

PAINOTTAVAT naisten tärkeää osaa aavikoitumisesta ja/tai kuivuudesta kärsivillä alueilla, erityisesti kehitysmaiden maaseudulla, ja tärkeyttä varmistaa sekä miesten että naisten täysipainoinen osallistuminen kaikilla tasoilla aavikoitumisen estämistä ja kuivuuden vaikutusten lieventämistä koskeviin ohjelmiin,

PAINOTTAVAT ei-hallitustenvälisen järjestöjen ja muiden huomattavien ryhmien erityistä osuutta aavikoitumisen estämistä ja kuivuuden vaikutusten lieventämistä koskevissa ohjelmissa,

PITÄVÄT MIELESSÄ aavikoitumisen ja muiden kansainvälistä yhteisöä ja kansallisia yhteisöjä kohtaavien maailmanlaajuisten ympäristöongelmien välisen suhteen,

PITÄVÄT MYÖS MIELESSÄ sen, että aavikoitumisen estäminen voi edistää Yhdistyneiden Kansakuntien ilmastonmuutosta koskevan puiteyleissopimuksen, biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen ja muiden asiaa koskevien ympäristösopimusten tavoitteiden toteutumista,

USKOVAT, että aavikoitumisen estämiseen ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseen tähtäävät toimintasuunnitelmat ovat tehokkaimmillaan, jos ne perustuvat todennettuihin järjestelmällisiin havaintoihin ja täsmälliseen tieteelliseen tietoon ja jos niitä arvioidaan jatkuvasti uudelleen,

TUNNUSTAVAT tarpeen parantaa kiireellisesti kansainvälisen yhteistyön tehokkuutta ja yhteensovittamista kansallisten suunnitelmien ja tärkeysjärjestysten täytäntöönpanon helpottamiseksi, ja

OVAT VAKAASTI PÄÄTTÄNEET ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin aavikoitumisen estämiseksi ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi nykyisten ja tulevien sukupolvien hyväksi,

OVAT SOPINEET SEURAAVASTA:

I OSA

JOHDANTO

1 artikla

Termien käyttö

Tässä yleissopimuksessa

- a) 'aavikoituminen' tarkoittaa useista eri tekijöistä johtuvaa maaperän huonontumista arideilla ja semiarideilla alueilla sekä subhumidien alueiden kuivissa osissa; näihin tekijöihin luetaan ilmaston vaihtelut ja ihmisten toiminta,
- b) 'aavikoitumisen estämiseen' luetaan toiminnat, jotka ovat osa kestävään kehitykseen tähtäävää yhdennettyä maankäytön kehittämistä arideilla ja semiarideilla alueilla sekä subhumidien alueiden kuivissa osissa ja joiden tavoitteena on
- i) maaperän huonontumisen estäminen ja/tai vähentäminen,
  - ii) osittain huonontuneen maaperän saattaminen entiselleen ja
  - iii) aavikoituneen maaperän saattaminen viljelykelpoiseksi,
- c) 'kuivuus' tarkoittaa luonnonmukaista ilmiötä, joka johtuu siitä, että sademäärä jää huomattavasti alle normaaliarvon ja aiheuttaa siten vakavaa hydrologista epätasapainoa, jolla on haitallinen vaikutus maaperän luonnonvarojen tuotantojärjestelmiin,
- d) 'kuivuuden vaikutusten lieventäminen' tarkoittaa toimia, jotka liittyvät kuivuuden ennakoimiseen ja joilla pyritään vähentämään yhteiskunnan ja luonnonjärjestelmien haavoittuvuutta kuivuudelle, sikäli kuin se liittyy aavikoitumisen estämiseen,
- e) 'maa' tarkoittaa maapallon biotuotantojärjestelmää, johon kuuluu maa, kasvillisuus ja muu elollinen aines sekä ekologiset ja hydrologiset prosessit, jotka toimivat asianomaisessa järjestelmässä,
- f) 'maaperän huonontuminen' tarkoittaa aridien ja semiaridien alueiden sekä subhumidien alueiden kuivien osien sateenvaraisen viljelymaan, keinokastellun viljelymaan, laidunmaan, metsän tai metsämaan biologisen tai taloudellisen tuottavuuden ja monimuotoisuuden vähenemistä tai menetystä, joka johtuu maankäytöstä tai tapahtumasarjasta tai tapahtumasarjojen yhdistelmästä, joihin luetaan ihmisen toiminnasta ja asuintavoista syntyvät ilmiöt, kuten
- i) tuulen ja/tai veden aiheuttama eroosio,
  - ii) maaperän fyysisten, kemiallisten ja biologisten tai taloudellisten ominaisuuksien huonontuminen ja

iii) luonnollisen kasvillisuuden pitkän aikavälin menetys,

- g) 'aridit ja semiaridit alueet sekä subhumidien alueiden kuivat osat' tarkoittaa muita kuin polaarisia ja subpolaarisia alueita, joilla vuosittaisen sademäärän ja potentiaalisen evaporaation suhde vaihtelee 0,05 ja 0,65 välillä,
- h) 'aavikoitumisesta kärsivät alueet' tarkoittaa arideja ja semiarideja alueita sekä subhumidien alueiden kuivia osia, jotka kärsivät aavikoitumisesta tai joita uhkaa aavikoituminen,
- i) 'aavikoitumisesta kärsivät maat' tarkoittaa maita, joiden maa-alueet ovat kokonaan tai osittain aavikoitumisesta kärsiviä alueita,
- j) 'alueellinen taloudellinen yhdentymisjärjestö' tarkoittaa järjestöä, joka muodostuu määrätyn alueen täysivaltaisista valtioista, jolla on toimivalta tämän yleissopimuksen soveltamisalueeseen kuuluvissa asioissa ja joka sisäisten menettelytapojen mukaisesti on valtuutettu allekirjoittamaan, ratifioimaan tai hyväksymään tämä yleissopimus tai liittymään siihen,
- k) 'kehittyneet sopimusvaltiot' tarkoittaa kehittyneitä sopimusvaltioita ja alueellisia taloudellisia yhdentymisjärjestöjä, joita kehittyneet maat ovat perustaneet.

2 artikla

Tavoite

1. Tämän yleissopimuksen tavoitteena on tehokkaalla toiminnalla kaikilla tasoilla estää aavikoituminen ja lieventää kuivuuden vaikutuksia vakavasta kuivuudesta ja/tai aavikoitumisesta kärsivissä maissa, erityisesti Afrikassa, ja tukea tätä toimintaa kansainvälisillä yhteistyö- ja kumppanuusjärjestelyillä yhdennetyn lähentymistavan puitteissa, joka on sopusoinnussa Agenda 21:n kanssa, tarkoituksenaan auttaa kestäväan kehityksen saavuttamisessa aavikoitumisesta kärsivillä alueilla.

2. Tämän tavoitteen toteutuminen edellyttää pitkän aikavälin yhdennettyjä strategioita, jotka keskittyvät aavikoitumisesta kärsivillä alueilla samanaikaisesti maan tuottavuuden parantamiseen sekä maa- ja vesivarojen ennallenn saattamiseen, suojelemiseen ja kestäväan hoitoon, mikä johtaa parempiin elinolosuhteisiin erityisesti paikallistasolla.

3 artikla

Periaatteet

Tämän yleissopimuksen tavoitteiden toteutumiseksi ja sen määräysten täytäntöönpanemiseksi sopimuspuolet pitävät ohjenuoranaan muun muassa seuraavia:

- a) sopimuspuolten tulisi varmistaa, että aavikoitumisen estämiseen ja/tai kuivuuden vaikutusten lieventämiseen tähtäävien ohjelmien suunnittelua ja täytäntöönpanoa koskevat päätökset tehdään yhteistyössä paikallisten asukkaiden ja yhdyskuntien kanssa ja että luodaan myönteinen ilmapiiri korkealla tasolla kansallisen ja paikallisen tason toiminnan helpottamiseksi,
- b) sopimuspuolten tulisi kansainvälisen solidaarisuuden ja kumppanuuden hengessä parantaa yhteistyötä ja yhteensovittamista alueellisella, osa-alueiden välisellä ja kansainvälisellä tasolla sekä kohdistaa entistä paremmin taloudelliset ja inhimilliset voimavarat sekä järjestelyvoimavarat ja tekniikan voimavarat sinne, missä niitä tarvitaan,
- c) sopimuspuolten tulisi kumppanuuden hengessä kehittää yhteistyötä hallinnon kaikkien tasojen, yhteisöjen, ei-hallitustenvälisen järjestöjen ja maanomistajien välillä lisätäkseen tietämystä ja ymmärrystä maan ja vähäisten vesivarojen luonteesta ja arvosta aavikoitumisesta kärsivillä alueilla ja pyrkiä niiden kestävään käyttöön, ja
- d) sopimuspuolten tulisi ottaa täysimittaisesti huomioon aavikoitumisesta kärsivien, erityisesti vähiten kehittyneiden kehitysmaasopimuspuolten erityistarpeet ja -olosuhteet.
- e) myönteinen kansainvälinen talousilmapiiri, joka johtaa kestäväen kehityksen tukemiseen,
- c) sisällyttävät köyhyyden poistamiseen tähtäävät strategiat aavikoitumisen estämis- ja kuivuuden vaikutusten lieventämistoimiin,
- d) edistävät yhteistyötä aavikoitumisesta kärsivien sopimuspuolten välillä ympäristönsuojelun sekä maa- ja vesivarojen suojelun alalla, sikäli kuin ne liittyvät aavikoitumiseen,
- e) lujittavat osa-alueiden välistä, alueellista ja kansainvälistä yhteistyötä,
- f) toimivat yhteistyössä asiaankuuluvien hallitustenvälisen järjestöjen puitteissa,
- g) luovat tarvittavat institutionaaliset mekanismit pitäen mielessä tarpeen välttää päällekkäisyyttä ja
- h) edistävät sellaisten olemassa olevien kahden- ja monenvälisen talousmekanismien ja -järjestelyjen käyttöä, jotka hankkivat ja kanavoivat huomattavia rahavaroja kuivuudesta kärsiville kehitysmaasopimuspuolille aavikoitumisen estämisessä ja kuivuuden vaikutusten lieventämisessä.

3. Aavikoitumisesta kärsivät kehitysmaasopimuspuolet ovat oikeutettuja apuun tätä yleissopimusta täytäntöönpannaessa.

II OSA

YLEISET MÄÄRÄYKSET

4 artikla

Yleiset velvoitteet

- Sopimuspuolet toteuttavat tästä yleissopimuksesta johtuvat velvoitteensa yhdessä tai erikseen tapauksesta riippuen joko olemassa olevien tai vastaisuudessa luotavien kahdenvälisen tai monenvälisen järjestelmien tai näiden yhdistelmien avulla painottaen tarvetta koordinoita ponnistelut ja kehittää johdonmukainen pitkän aikavälin strategia kaikilla tasoilla.
- Tämän yleissopimuksen tavoitteiden toteuttamisessa sopimuspuolet
  - kehittävät yhtenäisen lähestymistavan aavikoitumis- ja kuivumisprosessin fyysisten, biologisten ja yhteiskunnallis-taloudellisten näkökohtien ratkaisemiseksi,
  - kiinnittävät ansaittua huomiota asiaankuuluviin kansainvälisissä ja alueellisissa elimissä aavikoitumisesta kärsivien kehitysmaasopimuspuolten tilanteeseen kansainvälisen kaupan, markkinointijärjestelyjen ja velkaantumisen kannalta tarkoituksenaan perustaa

5 artikla

Aavikoitumisesta kärsivien sopimuspuolten velvoitteet

Edellä 4 artiklassa tarkoitettujen velvoitteiden lisäksi kuivuudesta kärsivät sopimuspuolet sitoutuvat

- antamaan ansaitun etusijan aavikoitumisen estämiselle ja kuivuuden vaikutusten lieventämiselle ja myöntämään asianmukaiset varat olosuhteidensa ja kykensä mukaan,
- luomaan strategioita ja tärkeysjärjestyksiä aavikoitumisen estämiseksi ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi kestäväen kehitykseen tähtäävien suunnitelmien ja/tai toimintalinjojen puitteissa,
- kiinnittämään huomiota aavikoitumiseen johtaviin syihin ja erityisesti sellaisiin yhteiskunnallis-taloudellisiin tekijöihin, jotka puolestaan lisäävät aavikoitumisprosessia,
- lisäämään tietoisuutta ja helpottamaan paikallisen väestön, erityisesti naisten ja nuorten, osallistumista ei-hallitustenvälisen järjestöjen tuella aavikoitumisen estämis- ja kuivuuden vaikutusten lieventämistoimiin ja

- e) luomaan myönteisen ilmapiirin parantamalla tarvittaessa olemassa olevaa lainsäädäntöä ja sellaisen puuttuessa säätämällä uusia lakeja ja laatimalla pitkän aikavälin toimintalinjoja ja -ohjelmia.

6 artikla

Kehittyneiden sopimusvaltioiden velvoitteet

Edellä 4 artiklassa tarkoitettujen yleisten velvoitteiden lisäksi kehittyneet sopimusvaltiot sitoutuvat

- a) tukemaan aktiivisesti, siten kuin on sovittu, yhdessä tai erikseen aavikoitumisesta kärsivien kehitysmaasopimuspuolten toimia aavikoitumisen estämiseksi ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi erityisesti Afrikassa ja vähiten kehittyneissä maissa,
- b) antamaan huomattavia rahavaroja ja muuta tukea aavikoitumisesta kärsivien kehitysmaasopimuspuolten avuksi erityisesti Afrikassa, jotta ne voisivat kehittää ja toteuttaa omat pitkän aikavälin suunnitelmansa ja strategiansa aavikoitumisen estämiseksi ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi,
- c) edistämään uusien ja täydentävien rahavarojen varaaamista 20 artiklan 2 kappaleen b kohdan mukaisesti,
- d) rohkaisemaan rahavarojen varaamista yksityiseltä sektorilta ja muista ei-valtiollisista lähteistä ja
- e) edistämään ja helpottamaan soveltuvan teknologian, tietämyksen ja osaamisen saatavuutta aavikoitumisesta kärsivissä sopimusvaltioissa, erityisesti kehitysmaissa.

7 artikla

Afrikka etusijalle

Tämän yleissopimuksen toteuttamisessa sopimuspuolet antavat etusijan aavikoitumisesta kärsiville sopimusvaltioille Afrikassa kyseisellä alueella vallitsevan erityistilanteen johdosta, laiminlyömättä kuitenkaan aavikoitumisesta kärsiviä kehitysmaasopimuspuolia muilla alueilla.

8 artikla

Suhde muihin yleissopimuksiin

1. Sopimuspuolet rohkaisevat tämän yleissopimuksen mukaisten ja, sikäli kuin ne ovat muiden soveltuvien kansainvälisten sopimusten, erityisesti ilmaston muutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puiteyleissopimuksen ja biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopi-

muksen, sopimuspuolia, niiden mukaisten toimien koordinoimista, jotta kunkin yleissopimuksen mukaisista toimista saataisiin suurin mahdollinen hyöty ilman päällekkäisyyttä. Sopimuspuolet rohkaisevat yhteishankkeiden toteuttamista erityisesti tutkimuksen, koulutuksen, järjestelmällisen tarkkailun ja tietojenkeruun ja -vaihdon alalla, sikäli kuin mainitut toimet voivat edesauttaa kyseisten sopimusten tavoitteita.

2. Tämän yleissopimuksen määräykset eivät vaikuta sellaisiin sopimuspuolten oikeuksiin ja velvollisuuksiin, jotka johtuvat sopimuspuolen ennen tämän yleissopimuksen voimaantuloa tekemästä kahdenvälisestä, alueellisesta tai kansainvälisestä sopimuksesta.

III OSA

TOIMINTAOHJELMAT, TIETEELLINEN JA TEKNINEN YHTEISTYÖ SEKÄ TUKITOIMENPITEET

1 osasto

Toimintaohjelmat

9 artikla

Peruslähtökohta

1. Edellä 5 artiklassa tarkoitettujen velvoitteiden noudattamisessa aavikoitumisesta kärsivät kehitysmaasopimuspuolet ja muut aavikoitumisesta kärsivät sopimusvaltiot, jotka ovat alueellisen täytäntöönpanoliitteen puitteissa tai muutoin kirjallisesti ilmoittaneet pysyväille sihteeristölle aikomuksestaan valmistella kansallinen toimintaohjelma, soveltuvin osin laativat, julkistavat ja toteuttavat kansallista toimintaohjelmaansa hyödyntämällä ja laajentamalla mahdollisuuksien mukaan olemassa olevia, onnistuneita suunnitelmia ja ohjelmia sekä osa-alueita koskevia ja alueellisia toimintaohjelmia keskeisenä osana aavikoitumisen estämistä ja kuivuuden vaikutusten lieventämistä. Mainittuja ohjelmia ajantasaistetaan jatkuvalla osallistumisella, joka perustuu sekä kenttätoiminnasta että tutkimuksesta saatuihin tuloksiin. Kansallisten toimintaohjelmien valmistelun tulee olla läheisessä yhteydessä muiden toimien kanssa, joilla pyritään laatimaan kansallinen kestävä kehityksen politiikka.

2. Kehittyneiden sopimusvaltioiden 6 artiklan mukaisesti antamissa erimuotoisissa avustuksissa tulee antaa etusija sovitulla tavalla kansallisten, osa-alueita koskevien ja alueellisten toimintaohjelmien tukemiselle aavikoitumisesta kärsivien kehitysmaasopimuspuolten alueella erityisesti Afrikassa, joko suoraan tai soveltuvien monenvälisten järjestöjen kautta tai molemmilla tavoilla.

3. Sopimuspuolet rohkaisevat Yhdistyneiden Kansakuntien järjestelmään kuuluvia elimiä, rahastoja ja ohjelmia sekä muita soveltuvia hallitustenvälisiä järjestöjä, akateemisia laitoksia, tieteellistä yhteisöä ja ei-hallitustenvälisiä järjestöjä, joilla on mahdollisuus toimia yhteistyössä, tukemaan toimintaohjelmien laadintaa, täytäntöönpanoa ja seurantaan toimivaltansa ja kykyjensä mukaan.

10 artikla

Kansalliset toimintaohjelmat

1. Kansallisten toimintaohjelmien tarkoituksena on tunnistaa aavikoitumiseen johtavat tekijät sekä käytännön toimenpiteet, joita aavikoitumisen estäminen tai sen vaikutusten lieventäminen edellyttää.

2. Kansallisissa toimintaohjelmissa määritetään valtion, paikallisten yhteisöjen ja maankäyttäjien osat ja osuudet sekä käytettävissä olevat ja tarpeelliset varat. Niiden on muun muassa

- a) sisällettävä pitkän aikavälin strategiat aavikoitumisen estämiseksi ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi sekä liityttävä kansallisiin kestäväan kehityksen toimintalinjoihin,
- b) sallittava muutoksia, kun olosuhteiden muutokset niitä vaativat, ja oltava riittävän joustavia paikallisella tasolla voidakseen toimia erilaisissa yhteiskunnallis-taloudellisissa, biologisissa ja geofysikaalisissa olosuhteissa,
- c) kiinnitettävä erityistä huomiota ehkäisevien toimenpiteiden toteuttamiseen sellaisten maa-alueiden osalta, jotka eivät vielä ole huonontuneet tai ovat vain lievästi huonontuneet,
- d) parannettava kansallisia valmiuksia ilmasto- ja ilmatieteen sekä hydrologian alalla sekä keinoja varoittaa kuivuudesta varhaisessa vaiheessa,
- e) edistettävä toimintalinjoja ja lujitettava institutionaalisia puitteita, jotka kehittävät yhteistyötä ja yhteensovittamista kumppanuuden hengessä antajayhteisön, hallinnon kaikkien tasojen, paikallisen väestön ja yhteisöryhmien välillä, sekä helpotettava tarvittavan tiedon ja tekniikan saatavuutta paikalliselle väestölle,
- f) mahdollistettava ei-hallitustenvälisten järjestöjen ja paikallisen väestön, sekä miesten että naisten, erityisesti luonnonvarojen käyttäjien, joihin kuuluvat maanviljelijät, paimentolaiset ja heitä edustavat järjestöt, tehokas osallistuminen paikallisella, kansallisella ja alueellisella tasolla toimintalinjojen suunnitteluun, päätöstentekoon ja kansallisten toimintaohjelmien toteuttamiseen ja tarkistamiseen ja

g) edellytettävä täytäntöönpanon säännöllistä tarkastamista ja sen edistymistä koskevia raportteja.

3. Kansallisiin toimintaohjelmiin voi kuulua muun muassa eräät tai kaikki seuraavista toimenpiteistä kuivuuteen varautumiseksi ja sen vaikutusten lieventämiseksi:

- a) varhaisten varoitusjärjestelmien laatiminen ja/tai soveltuvien osin vahvistaminen, mukaan luettuna paikalliset ja kansalliset valmiudet ja yhteisjärjestelmät osa-alueita koskevalla tai alueellisella tasolla, sekä mekanismit ympäristösyistä kotiseudultaan siirtymään joutuneiden henkilöiden avustamiseksi,
- b) kuivuusvalmiuden ja -huollon vahvistaminen, mukaan luettuna paikallisen, kansallisen, osa-alueita koskevan ja alueellisen tason toimintaohjelmat kuivuuden varalta, jolloin otetaan huomioon vuodenaikoja ja vuosia koskevat ilmastoennusteet,
- c) elintarvikehuollon laatiminen ja/tai soveltuvien osin vahvistaminen, mukaan luettuna varastointi ja markkinointi erityisesti maaseudulla,
- d) vaihtoehtoisten elinkeinohankkeiden alullepano toimeentulon turvaamiseksi kuivuudelle alttiilla alueilla ja
- e) kestävien keinokasteluohjelmien kehittäminen sekä viljaa että karjaa varten.

4. Ottaen huomioon kunkin aavikoitumisesta kärsivän sopimusvaltion maakohtaiset erityisolosuhteet ja tarpeet, kansalliset toimintaohjelmat sisältävät soveltuvien osin muun muassa toimenpiteitä erällä tai kaikilla seuraavista etusijalle kuuluvista aloista, sikäli kuin ne liittyvät aavikoitumisen estämiseen ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseen aavikoitumisesta kärsivillä alueilla ja näiden alueiden väestöön: vaihtoehtoisten elinkeinojen edistäminen ja kansallisen taloudellisen ympäristön parantaminen tarkoituksena vahvistaa ohjelmia, jotka tähtäävät köyhyyden poistamiseen ja elintarvikehuollon turvaamiseen; väestödynamiikka; luonnonvarojen kestävä hoito; kestävät maanviljelytavat; eri energialähteiden kehittäminen ja tehokas käyttö; institutionaaliset ja oikeudelliset puitteet; arvioinnin ja järjestelmällisen tarkkailun valmiuksien parantaminen, mukaan luettuna hydrologiset ja ilmatieteelliset palvelut, sekä kykyjen kehittäminen, koulutus ja yleinen tiedostaminen.

11 artikla

Osa-alueita koskevat ja alueelliset toimintasuunnitelmat

Aavikoitumisesta kärsivät sopimuspuolet neuvottelevat ja toimivat yhteistyössä valmistellakseen soveltuvien osin

alueellisten täytäntöönpanoliitteiden mukaisesti osa-alueita koskevia ja/tai alueellisia toimintaohjelmia kansallisten ohjelmien harmonoimiseksi, täydentämiseksi ja tehostamiseksi. Tämän yleissopimuksen 10 artiklan määryksiä sovelletaan osa-alueita koskeviin ja alueellisiin ohjelmiin soveltuvin osin. Yhteistyö voi tarkoittaa sovit-
tuja yhteisiä ohjelmia maan rajojen ylittävien luonnonva-
rojen kestävää hoitoa varten, tieteellistä ja teknistä yhteis-
työtä ja asiaankuuluvien instituutioiden vahvistamista.

12 artikla

Kansainvälinen yhteistyö

Aavikoitumisesta kärsivien sopimuspuolten tulisi yhteis-
työssä muiden sopimuspuolten ja kansainvälisen yhteisön
kanssa toimia yhdessä varmistaakseen, että myönteistä
kansainvälistä ilmapiiriä edistetään yleissopimusta täytän-
tönpantaessa. Yhteistyön tulisi myös kattaa teknologian
siirron, tieteellisen tutkimuksen ja kehittämisen, tiedonke-
räämisen ja -julkistamisen sekä rahoituksen alat.

13 artikla

Toimintaohjelmien laatimiselle ja toteuttamiselle annettava tuki

1. Toimenpiteisiin, joilla 9 artiklan mukaisia toimin-
taohjelmia tuetaan, kuuluu muun muassa
  - a) taloudellinen yhteistyö toimintaohjelmien ennakoita-
vuuden ja pitkän aikavälin suunnittelun mahdollista-
miseksi,
  - b) yhteistyömekanismien laatiminen ja käyttö siten, että
tukea voidaan entistä paremmin antaa paikallisella
tasolla, mukaan lukien toiminta ei-hallitustenvälisten
järjestöjen kautta, jotta menestyksellisiä ensiohjelmiä
voitaisiin toistaa,
  - c) suurempi joustavuus hankkeiden suunnittelussa, ra-
hoituksessa ja toteuttamisessa sopusoinnussa kokeelli-
sen ja toistuvan lähestymistavan kanssa, joka on
osoitettu osallistumistoimille paikallisen yhteisön ta-
solla, ja
  - d) tarvittaessa hallinnolliset sekä talousarvioon liittyvät
menettelytavat, jotka lisäävät yhteistyön ja tukiohjel-
mien tehokkuutta.
2. Annettaessa tukea aavikoitumisesta kärsiville kehi-
tysmaasopimuspuolille asetetaan etusijalle afrikkalaiset
sopimusvaltiot ja erityisesti vähiten kehittyneet sopimus-
valtiot.

14 artikla

Koordinointi toimintaohjelmien laatimisessa ja toteuttamisessa

1. Sopimuspuolet toimivat läheisessä yhteistyössä sekä
suoraan että soveltuviin hallitustenvälisiin järjestöjen
kautta laatiessaan ja toteuttaessaan toimintaohjelmia.
2. Sopimuspuolet kehittävät toimintamekanismeja eri-
tyisesti kansallisella ja kenttätasolla varmistaakseen mah-
dollisimman laajan koordinoinnin kehittyneiden sopimus-
valtioiden, kehitysmaasopimuspuolten ja soveltuviin hal-
litustenvälisiin ja ei-hallitustenvälisiin järjestöjen välillä
päällekkäisyyden välttämiseksi, toimenpiteiden ja lähesty-
mistapojen harmonoimiseksi ja suurimman mahdollisen
vaikutuksen saamiseksi avulle. Aavikoitumisesta kärsi-
vissä kehitysmaasopimuspuolissa etusija annetaan kan-
sainväliseen yhteistyöhön liittyvien toimintojen koordi-
noimiselle varojen mahdollisimman tehokkaan käytön ja
herkästi reagoivan avun varmistamiseksi ja tämän yleisso-
pimuksen mukaisten kansallisten toimintaohjelmien ja
etusijalla olevien toimien toteuttamisen helpottamiseksi.

15 artikla

Alueelliset täytäntöönpanoliitteet

Toimintaohjelmiin sisällytettävät tekijät valitaan ja sopeu-
tetaan kunkin aavikoitumisesta kärsivän sopimuspuolen
tai alueen yhteiskunnallis-taloudellisten, maantieteellisten
ja ilmastollisten tekijöiden mukaisiksi ja vastaamaan ni-
den kehitystasoa. Ohjeet toimintasuunnitelmien laatimi-
seksi ja niiden tarkan painopisteen ja sisällön valmistele-
miseksi määrätyn osa-alueen tai alueen osalta annetaan
alueellisissa täytäntöönpanoliitteissä.

2 osasto

Tieteellinen ja tekninen yhteistyö

16 artikla

Tietojen kerääminen, analysoiminen ja vaihto

Sopimuspuolet sopivat siitä, että ne yhtenäistävät ja koor-
dinoivat kykijensä mukaan asiaankuuluvien lyhyen ja
pitkän aikavälin tietojen keräämisen, analysoimisen ja
vaihdon varmistaakseen maaperän huonontumisen järjes-
telmällisen tarkkailun aavikoitumisesta kärsivillä alueilla
ja ymmärtääkseen ja voidakseen paremmin arvioida aavi-
koitumisen ja kuivuuden tapahtumasarjan ja vaikutukset.

Täten voitaisiin aikaansaada muun muassa varhainen varoitus kielteisistä ilmastomuutoksista ja ennakkosuunnittelu sellaisessa muodossa, että kaикentasoiset käyttäjät, erityisesti paikallinen väestö, voisi soveltaa sitä käytännössä. Tässä tarkoituksessa sopimuspuolet soveltuvin osin

- a) helpottavat ja lujittavat maailmanlaajuisten laitosten verkkojen toimintaa tietojen keräyksen, analyysin ja vaihdon sekä järjestelmällisen tarkkailun järjestämiseksi kaikilla tasoilla; näiden tulee muun muassa
  - i) pyrkiä käyttämään yhteensopivia normeja ja järjestelmiä,
  - ii) kattaa kaikki soveltuvat tiedot ja asemat myös syrjäisillä alueilla,
  - iii) käyttää ja levittää nykYTEknologiaa maaperän huonontumista koskevien tietojen keräystä, siirtoa ja arviointia varten ja
  - iv) kytkeä kansalliset, osa-alueita koskevat ja alueelliset tiedot sekä tietokeskukset lähemmäksi maailmanlaajuisia tietolähteitä,
- b) varmistavat, että tietojen kerääminen, analysointi ja vaihto liittyvät paikallisten yhteisöjen ja päätöstentekijöiden tarpeisiin erityisiä ongelmia ratkaistaessa ja että paikalliset yhteisöt osallistuvat näihin toimiin,
- c) tukevat ja kehittävät edelleen kahdenvälisiä ja monenvälisiä ohjelmia ja hankkeita, joiden tarkoituksena on määrittää, suoroittaa, arvioida ja rahoittaa tietojen kerääminen, analysointi ja vaihto; näihin tietoihin kuuluu muun muassa fyysisten, biologisten, yhteiskunnallisten ja taloudellisten osoittimien integroidut sarjat,
- d) hyödyntävät täysimääräisesti toimivaltaisten hallitustenvälisten ja ei-hallitustenvälisten järjestöjen asiantuntemusta, erityisesti asiaankuuluvan tiedon ja kokemusten levittämiseksi eri alueiden kohderyhmien keskuudessa,
- e) panostavat täysipainoisesti yhteiskunnallis-taloudellisen tiedon keräämiseen, analysointiin ja vaihtoon sekä sen yhdistämiseen fyysiseen ja biologiseen tietoon,
- f) vaihtavat sekä julkistavat täysipainoisesti, avoimesti ja välittömästi tietoa kaikista yleisesti saatavilla olevista lähteistä, sikäli kuin se liittyy aavikoitumisen estämiseen ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseen, ja
- g) kukin kansallisen lainsäädäntönsä ja/tai toimintalinjansa mukaan vaihtavat tietoja paikallisesta ja perin-

teisestä tietämyksestä varmistuen asianmukaisen suojan tälle tietämykselle ja antaen paikalliselle väestölle asiallisen vastineen siitä saadusta hyödystä oikeudenmukaisin perustein ja keskinäisesti sovituin ehdoin.

17 artikla

Tutkimus ja kehitys

1. Sopimuspuolet sitoutuvat kykyjensä mukaan edistämään teknistä ja tieteellistä yhteistyötä aavikoitumisen estämistä ja kuivuuden vaikutusten lieventämistä koskevilla aloilla asianmukaisten kansallisten, osa-alueita koskevien, alueellisten ja kansainvälisten laitosten välityksellä. Tässä tarkoituksessa ne tukevat tutkimustoimintaa, joka
  - a) lisää tietämystä aavikoitumiseen, kuivuuteen ja sen vaikutuksiin johtavista tapahtumasarjoista sekä luonnollisten ja ihmisten aiheuttamien kausaalisten tekijöiden vaikutuksesta ja erilaisuudesta aavikoitumisen estämiseksi, kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi, korkeamman tuottavuuden ja luonnonvarojen kestäväen käytön ja hoidon aikaansaamisessa,
  - b) vastaa tarkoin määritettyjä tavoitteita ja paikallisen väestön tarpeita sekä johtaa sellaisten ratkaisujen tunnistamiseen ja toteuttamiseen, jotka parantavat ihmisten elintasoa aavikoitumisesta kärsivillä alueilla,
  - c) suojelee, yhdistää, syventää ja arvioi perinteistä ja paikallista tietämystä, osaamista ja käytäntöä, ja varmistaa kunkin kansallisen lainsäädännön ja/tai toimintalinjan mukaisesti, että mainitun tietämyksen haltijat saavat siitä koituvan hyödyn oikeudenmukaisesti ja keskinäisesti sovituin ehdoin, jos tätä tietämystä käytetään kaupallisiin tarkoituksiin tai tekniikan kehittämiseen,
  - d) kehittää ja vahvistaa kehityskaasopimuspuolten kansallista, osa-alueita koskevaa ja alueellista tutkimusvalmiutta erityisesti Afrikassa, mukaan luettuna paikallisten tietojen ja taitojen kehittäminen ja soveltuvien kykyjen lujittaminen erityisesti maissa, joissa on heikko tutkimuspohja, jolloin kiinnitetään erityistä huomiota monitieteelliseen ja osallistuvaan yhteiskunnallis-taloudelliseen tutkimukseen,
  - e) ottaa huomioon soveltuvin osin köyhyyden, ympäristötekijöiden aiheuttaman maastamuuton ja aavikoitumisen välisen yhteyden,
  - f) edistää yhteisten tutkimushankkeiden suorittamista kansallisten, osa-alueita koskevien ja kansainvälisten järjestöjen välillä sekä yksityisellä että julkisella sektori-

rilla entistä parempien, edullisempien ja yleisesti saatavien teknologioiden kehittämiseksi kestävästä kehitystä varten paikallisten väestöjen ja yhteisöjen tehokkaan osallistumisen kautta ja

- g) parantaa vesivarojen saatavuutta aavikoitumisesta kärsivillä alueilla muun muassa keinopilvin.

2. Toimintasuunnitelmiin tulisi sisällyttää tutkimusten tärkeysjärjestys määrättyjen alueiden osalta siten, että se heijastaa erilaisia paikallisia olosuhteita. Sopimuspuolten konferenssi tarkastaa tutkimusten tärkeysjärjestyksen kausittain tiede- ja teknologiakomitean lausunnon pohjalta.

18 artikla

Teknologian siirto, hankinta, mukautus ja kehittäminen

1. Sopimuspuolet sitoutuvat keskinäisen sopimuksen mukaisesti ja kukin kansallisen lainsäädäntönsä ja/tai toimintalinjansa mukaisesti edistämään, rahoittamaan ja/tai helpottamaan ympäristöä säästävän, taloudellisesti kannattavan ja yhteiskunnallisesti hyväksyttävän teknologian siirtoa, hankintaa, mukauttamista ja kehittämistä, sikäli kuin se liittyy aavikoitumisen estämiseen ja/tai kuivuuden vaikutusten lieventämiseen, kestävästä kehityksen saavuttamisen helpottamiseksi aavikoitumisesta kärsivillä alueilla. Yhteistyö on kahdenvälistä tai monenvälistä tarpeen mukaan ja siinä hyödynnetään täysipainoisesti hallitustenvälisten ja ei-hallitustenvälisten järjestöjen asiantuntemusta. Erityisesti sopimuspuolet

- a) hyödyntävät täysipainoisesti olemassa olevia kansallisia, osa-alueita koskevia, alueellisia ja kansainvälisiä tietojärjestelmiä ja selvitystoimistoja saatavana olevaa teknologiaa, teknologian lähteitä sekä teknologiaan liittyviä ympäristöriskejä ja yleisiä saantiehtoja koskevien tietojen levittämiseksi,
- b) helpottavat teknologian saatavuutta erityisesti aavikoitumisesta kärsiville kehitysmaasopimuspuolille edullisin, myös myöntövyys- ja suosituimmuusehdoin, keskinäisen sopimuksen mukaisesti ja ottaen huomioon tarpeen suojella henkisen omaisuuden oikeutta, erityisesti sellaisen teknologian, joka soveltuu parhaiten paikallisen väestön nimenomaisiin tarpeisiin käytettäväksi, jolloin kiinnitetään erityistä huomiota mainitun teknologian yhteiskunnallisiin, sivistyksellisiin, taloudellisiin ja ympäristöllisiin vaikutuksiin,
- c) helpottavat teknistä yhteistyötä aavikoitumisesta kärsivien sopimuspuolten välillä joko rahoitusavulla tai muulla soveltuvaksi katsomallaan tavalla,
- d) ulottavat aavikoitumisesta kärsivien kehitysmaasopimuspuolten kanssa käytävän teknisen yhteistyön,

soveltuvin osin myös yhteishankkeet, kattamaan erityisesti aloja, joilla kehitetään vaihtoehtoisia elinkeinoja, ja

- e) ryhtyvät asianmukaisiin toimenpiteisiin luodakseen kotimaassa markkinaolosuhteet sekä verolliset tai muut kimmokkeet soveltuvan teknologian, tietämyksen, osaamisen ja menetelmien kehittämistä, siirtoa, hankintaa ja mukautusta varten, mukaan luettuna toimenpiteet asianmukaisen ja tehokkaan henkisen omaisuus oikeuden suojaamiseksi.

2. Sopimuspuolet suojelevat, edistävät ja käyttävät, kukin kykynsä ja kansallisen lainsäädäntönsä ja/tai toimintalinjansa mukaan, erityisesti soveltuvaa perinteistä ja paikallista teknologiaa, tietämystä, osaamista ja mentelmiä. Tässä tarkoituksessa ne sitoutuvat

- a) laatimaan luettelon mainitunlaisesta teknologiasta, tietämyksestä, osaamisesta ja menetelmistä sekä niiden käyttömahdollisuuksista paikallisen väestön osallistuksessa ja levittämään mainittuja tietoja tarpeen mukaan yhteistyössä soveltuvien hallitustenvälisten ja ei-hallitustenvälisten järjestöjen kanssa,
- b) varmistamaan, että mainittu teknologia, tietämys, osaaminen ja menetelmät ovat asianmukaisesti suojattuja ja että paikallinen väestö saa niistä koituvan välittömän hyödyn oikeudenmukaisesti ja keskinäisesti sovituihin ehdoin, jos niitä käytetään kaupallisiin tarkoituksiin tai teknologian kehittämiseen,
- c) rohkaisemaan ja aktiivisesti tukemaan mainitun teknologian, tietämyksen, osaamisen ja menetelmien parantamista ja levittämistä tai niihin perustuvan uuden teknologian kehittämistä ja
- d) helpottamaan tarpeen mukaan mainitun teknologian, tietämyksen, osaamisen ja menetelmien mukauttamista laajaan käyttöön ja yhdistämään ne soveltuvin osin nykyteknologiaan.

3 osasto

Tukitoimenpiteet

19 artikla

Kapasiteetin kohentaminen, koulutus ja yleinen tiedostaminen

1. Sopimuspuolet tunnustavat kapasiteetin kohentamisen merkityksen eli laitosten perustamisen, koulutuksen

ja asiaankuuluvan paikallisen ja kansallisen kapasiteetin kehittämisen merkityksen aavikoitumisen estämiseen ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseen tähtäävissä pyrkimyksissä. Sopimuspuolet edistävät tarpeen mukaan kapasiteetin kohentamista

- a) sen avulla, että paikallinen väestö osallistuu täysipainoisesti kaikilla tasoilla, erityisesti paikallistasolla ja erityisesti naiset ja nuoret mukaanluettuna ja yhteistyössä kansalaisjärjestöjen ja paikallisten järjestöjen kanssa,
- b) vahvistamalla kansallisen tason koulutus- ja tutkimuskapasiteettia aavikoitumista ja kuivuutta koskevissa asioissa,
- c) perustamalla ja/tai vahvistamalla tuki- ja laajentamispalveluja soveltuvien teknologiamenetelmien ja tekniikkojen levittämiseksi tehokkaammin ja kouluttamalla kenttähenkilöstöä ja maaseutujärjestöjen jäseniä osallistuvaan lähestymistapaan luonnonvarojen suojelun ja kestävän käytön turvaamiseksi,
- d) suosimalla mahdollisuuksien mukaan paikallisten ihmisten tietämyksen, osaamisen ja menetelmien käyttöä ja levittämistä teknisissä yhteistyöohjelmissa,
- e) mukauttamalla tarpeen mukaan soveltuvaa ympäristöä säästävää teknologiaa ja perinteisiä maatalous- ja paimentolaismenetelmiä nykyaikaisiin yhteiskunnallistaloudellisiin olosuhteisiin,
- f) tarjoamalla asianmukaista koulutusta ja teknologiaa vaihtoehtoisten energialähteiden, erityisesti uusiutuvien energialähteiden, käytössä tarkoituksena vähentää riippuvuutta puusta polttoaineena,
- g) keskinäisesti sovitulla yhteistyöllä vahvistaa aavikoitumisesta kärsivien kehitysmaasopimuspuolten kykyä kehittää ja toteuttaa ohjelmia 16 artiklan mukaisessa tietojen keräämisessä, analysoinnissa ja vaihdossa,
- h) uudistuksellisilla tavoilla edistää vaihtoehtoisia elinkeinoja, mukaan luettuna kouluttaminen uusiin taitoihin,
- i) kouluttamalla päätöksentekijöitä, johtajia ja henkilöstöä, jotka vastaavat tietojen keruusta ja analyysistä kuivuusolosuhteita koskevaan varhaiseen varoitukseen liittyvän tiedon levittämistä ja käyttöä sekä elintarviketuotantoa varten,
- j) olemassa olevien kansallisten instituutioiden ja lainsäädännöllisten puitteiden entistä tehokkaammalla toiminnalla ja tarvittaessa luomalla uusia ja samalla vahvistamalla strategista suunnittelua ja johtamista ja

k) järjestämällä vastavuoroisia vierailuohjelmia tehostaakseen aavikoitumisesta kärsivien sopimuspuolten kapasiteetin kohentamista pitkän aikavälin moleminpuolisella oppimis- ja syventymisprosessilla.

2. Aavikoitumisesta kärsivät sopimusvaltiot toimittavat yhteistyössä muiden sopimuspuolten ja toimivaltaisten hallitustenvälisten ja ei-hallitustenvälisten järjestöjen kanssa tarvittaessa monitieteellisen tarkastuksen käytettävissä olevasta paikallisen ja kansallisen tason kapasiteetista ja valmiuksista sekä niiden vahvistamismahdollisuuksista.

3. Sopimuspuolet toimivat yhteistyössä toistensa kanssa sekä toimivaltaisten hallitustenvälisten ja ei-hallitustenvälisten järjestöjen välityksellä aloittaessaan ja tukiessaan yleisen tiedostamisen ja koulutuksen ohjelmia sekä aavikoitumisesta kärsivissä sopimusvaltioissa että soveltuvien osin sopimusvaltioissa, jotka eivät kärsi aavikoitumisesta, edistääkseen aavikoitumiseen ja kuivuuteen johtavien seikkojen sekä tämän yleissopimuksen tavoitteiden toteutumisen tärkeyden ymmärtämistä. Tässä tarkoituksessa ne

- a) järjestävät tiedostamiskampanjoita suurelle yleisölle,
- b) edistävät pysyvästi asiaankuuluvan tiedon saatavuutta yleisölle ja yleisön laajaa osallistumista koulutukseen ja tiedostamistoimintaan,
- c) rohkaisevat sellaisten yhdistysten perustamista, jotka lisäävät yleisön tiedostamista,
- d) kehittävät ja vaihtavat opetus- ja tiedostamismateriaalia, mahdollisuuksien mukaan paikallisilla kielillä, vaihtavat ja vahvistavat asiantuntijoita aavikoitumisesta kärsivien kehitysmaasopimuspuolten henkilöstön kouluttamiseksi asiaankuuluvien opetus- ja tiedostamisohjelmien toteuttamista varten ja käyttävät täysipainoisesti soveltuvien kansainvälisten elinten opetusmateriaalia,
- e) arvioivat koulutustarvetta aavikoitumisesta kärsivillä alueilla, laativat asianmukaisia koulutusohjelmia ja laajentavat tarpeen mukaan aikuiskoulutus- ja lukutaito-ohjelmia ja yleisiä koulutusmahdollisuuksia erityisesti tytöille ja naisille siitä, kuinka aavikoitumisesta kärsivien alueiden luonnonvaroja voidaan tunnistaa, suojella ja käyttää ja hoitaa kestävästi, ja
- f) kehittävät monitieteellisiä osallistumishojoelmia, joissa tietoisuus aavikoitumisesta ja kuivuudesta sisällytetään opetusjärjestelmiin ja epävirallisiin ja käytännön opetusohjelmiin sekä aikuis- ja etäopetukseen.

4. Sopimuspuolten konferenssi perustaa ja/tai vahvistaa verkostoja alueellisten opetus- ja koulutuskeskusten välille aavikoitumisen estämistä ja kuivuuden vaikutusten lieventämistä varten. Näitä verkostoja koordinoi tarkoitukseen luotu ja nimetty laitos, joka kouluttaa tieteellistä, teknistä ja johtohenkilöstöä ja vahvistaa olemassa olevia, aavikoitumisesta kärsivien sopimusvaltioiden opetuksesta ja koulutuksesta vastaavia laitoksia ohjelmien harmonoimiseksi ja asiantuntijavaihtojen järjestämiseksi niiden kesken. Nämä verkostot toimivat läheisessä yhteistyössä soveltuvien hallitustenvälisen ja ei-hallitustenvälisen järjestöjen kanssa, jotta välttyttäisiin päällekkäisyydeltä.

20 artikla

Rahavarat

1. Ottaen huomioon rahoituksen keskeisyyden tämän yleissopimuksen tavoitteiden toteutumiseksi sopimuspuolet pyrkivät kaikin tavoin kykyjensä mukaan varmistamaan, että aavikoitumisen estämiseen ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseen tähtääville ohjelmille järjestetään asianmukainen rahoitus.

2. Tässä yhteydessä kehittyneet sopimusvaltiot sitoutuvat 7 artiklan mukaisesti ja antaen etusijan aavikoitumisesta kärsiville Afrikan kehitysmaasopimuspuolille, laininlyömättä kuitenkaan aavikoitumisesta kärsiviä kehitysmaasopimuspuolia muilla alueilla,

- a) hankkimaan huomattavia rahavaroja, mukaan luettuna avustukset ja edulliset lainat, aavikoitumisen estämiseen ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseen tähtäävien ohjelmien toteuttamisen tukemiseen,
- b) edistämään riittävien asianmukaisesti ajoitettujen ja ennakoitavien rahavarojen hankkimista Maailman ympäristörahaston perustamiskirjan asiaankuuluvien määräysten mukaisesti, sen neljään keskeiseen alueeseen liittyvän, aavikoitumista koskevan toiminnan asteittain nousevien kustannusten kattamiseksi, mukaan luettuna järjestön uudet rahoitukset ja lisärahoitukset,
- c) helpottamaan teknologian, tietämyksen ja osaamisen siirtoa kansainvälisen yhteistyön avulla ja
- d) tutkimaan yhteistyössä aavikoitumisesta kärsivien kehitysmaasopimuspuolten kanssa uudistuksellisia menetelmiä ja kimmokkeita varojen hankkimiseksi ja ohjaamiseksi, myös säätiöiden, ei-hallitustenvälisen järjestöjen ja muiden yksityisen sektorin yhteisöjen varojen ohjaamiseksi, mukaan luettuna erityisesti velan vaihtaminen ja muut uudistukselliset menetel-

mät, joilla lisätään rahoitusta pienentämällä aavikoitumisesta kärsivien kehitysmaasopimuspuolten ulkomaan velkataakkaa varsinkin Afrikassa.

3. Aavikoitumisesta kärsivät kehitysmaasopimuspuolet, kunkin kyvyt huomioon ottaen, sitoutuvat hankkimaan riittävät rahavarat voidakseen panna täytäntöön kansalliset toimintaohjelmansa.

4. Rahavarojen hankinnassa sopimuspuolet pyrkivät hyödyntämään täysipainoisesti ja parantamaan jatkuvasti kaikkia kansallisia, kahdenvälisiä ja monenvälisiä rahoituslähteitä ja -mekanismeja käyttämällä yhtymiä, yhteisohjelmia ja rinnakkaisrahoitusta, ja pyrkivät saamaan mukaan yksityisen sektorin rahoituslähteitä ja -mekanismeja, mukaan luettuina kansalaisjärjestöt. Tässä tarkoituksessa sopimuspuolet hyödyntävät täysipainoisesti 14 artiklan mukaisesti kehitettyjä toimintamekanismeja.

5. Hankkiakseen tarvittavat rahavarat aavikoitumisesta kärsiville kehitysmaasopimuspuolille aavikoitumisen estämiseksi ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi sopimuspuolet

- a) järkipäristävät ja vahvistavat ennestään aavikoitumisen estämiseen ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseen varattujen voimavarojen hallinnointia käyttämällä näitä tehokkaammin ja tehostetummin, arvioimalla niiden onnistumista ja puutteita, poistamalla niiden tehokkaan käytön esteitä ja tarvittaessa siirtämällä ohjelmien painopistettä tämän yleissopimuksen mukaisesti hyväksytyyn yhtenäisen pitkän aikavälin lähentymistavan valossa,
- b) antavat asianmukaisen etusijan ja huomion monenvälisen rahoituslaitosten, järjestöjen ja rahastojen johtavissa elimissä, mukaan luettuna alueelliset kehityspankit ja rahastot, aavikoitumisesta kärsivien kehitysmaasopimuspuolten tukemiselle erityisesti Afrikassa sellaisissa toimissa, jotka edistävät tämän yleissopimuksen täytäntöönpanoa, erityisesti toimintaohjelmille, joihin ne ryhtyvät alueellisten täytäntöönpanoliitteiden mukaisesti, ja
- c) tutkivat menetelmiä, joilla voidaan vahvistaa alueellista ja osa-alueiden välistä yhteistyötä kansallisella tasolla alullepantujen toimien tukemiseksi.

6. Muita sopimusvaltioita rohkaistaan antamaan aavikoitumisesta kärsiville kehitysmaasopimuspuolille aavikoitumiseen ja/tai rahoituslähteisiin liittyvää tietämystä, osaamista ja tekniikkaa vapaaehtoiselta pohjalta.

7. Aavikoitumisesta kärsivien kehitysmaasopimuspuolten, erityisesti afrikkalaisten, täysipainoinen tästä yleissopimuksesta johtuvien velvoitteiden täyttäminen helpottuu huomattavasti, jos kehittyneet sopimusvaltiot täyttävät tästä yleissopimuksesta johtuvat velvoitteensa ja erityisesti

ne, jotka koskevat rahoituslähteitä ja teknologian siirtoa. Velvoitteitaan täyttäessään kehittyneiden sopimusvaltioiden on otettava täysipainoisesti huomioon, että aavikoitumisesta kärsiville, erityisesti afrikkalaisille sopimusvaltioille taloudellinen ja yhteiskunnallinen kehitys ja köyhyyden poistaminen ovat ensimmäisiä asioita tärkeysjärjestyksessä.

21 artikla

Rahoitusmekanismit

1. Sopimuspuolten konferenssi edistää rahoitusmekanismien saatavuutta ja rohkaisee mainittuja mekanismeja saattamaan mahdollisimman runsaasti varoja aavikoitumisesta kärsivien, erityisesti afrikkalaisten kehitysmaasopimuspuolten käyttöön tämän yleissopimuksen toteuttamiseksi. Tässä tarkoituksessa sopimuspuolten konferenssi ottaa hyväksymistä varten harkittavakseen muun muassa sellaisia lähestymistapoja ja toimintalinjoja, jotka
  - a) helpottavat tarvittavan rahoituksen saantia kansallisella, osa-alueita koskevalla, alueellisella ja maailmanlaajuisella tasolla tämän yleissopimuksen soveltuvien määräysten mukaiseen toimintaan,
  - b) edistävät sellaisia lähestymistapoja, mekanismeja ja järjestelyjä, joissa rahoitus on peräisin useista lähteistä, sekä niiden arviointia 20 artiklan mukaisesti,
  - c) antavat säännöllisin väliajoin asianomaisille sopimuspuolille ja asiaankuuluville hallitustenvälisille ja ei-hallitustenvälisille järjestöille tietoja käytettävissä olevista rahoituslähteistä ja rahoitusmalleista helpottaakseen niiden välistä koordinoitua,
  - d) helpottavat tarvittaessa sellaisten mekanismien kuin kansallisten aavikoitumisrahastojen perustamista, mukaan luettuna sellaiset, joihin osallistuu ei-hallitustenvälisiä järjestöjä, ohjatakseen nopeasti ja tehokkaasti rahavaroja aavikoitumisesta kärsivien kehitysmaasopimuspuolten paikalliselle tasolle ja
  - e) vahvistavat olemassa olevia rahastoja ja rahoitusmekanismeja osa-alue- ja aluetasolla erityisesti Afrikassa tukeakseen tehokkaammin tämän yleissopimuksen toteuttamista.
2. Sopimuspuolten konferenssi rohkaisee tuen antamista myös Yhdistyneiden Kansakuntien järjestelmän ja monenvälisten rahoituslaitosten kautta kansallisen, osa-alueita koskevan ja alueellisen tason toimille, joiden avulla kehitysmaasopimuspuolet voivat täyttää tästä yleissopimuksesta johtuvat velvoitteensa.
3. Aavikoitumisesta kärsivät kehitysmaasopimuspuolet käyttävät ja tarvittaessa perustavat ja/tai vahvistavat kansallisiin kehitysohjelmiin yhdistettyjä kansallisia koordinoituneita mekanismeja, jotka varmistavat kaikkien saatavana olevien rahoituslähteiden tehokkaan hyödyntämisen. Ne käyttävät myös hyväksi osallistuvia prosesseja, joissa on osallisina ei-hallitustenvälisiä järjestöjä, paikallisia ryhmiä ja yksityinen sektori, hankkiessaan varoja sekä laatiessaan ja toteuttaessaan ohjelmia ja varmistaessaan, että paikallistason ryhmittymät saavat varoja käyttöönsä. Näitä toimia voidaan tehostaa avustusta antavien tahojen paremmalla koordinoinnilla ja joustavilla ohjelmilla.
4. Olemassa olevien rahoitusmekanismien tehostamiseksi perustetaan täten maailmanlaajuinen mekanismi, jolla edistetään toimia, jotka johtavat huomattavien rahavarojen hankkimiseen ja ohjaamiseen aavikoitumisesta kärsiville kehitysmaasopimuspuolille, myös teknologian siirtoa varten, lahjoituksen ja/tai edullisen lainan pohjalta tai muilla ehdoilla. Tämä maailmanlaajuinen mekanismi toimii sopimuspuolten konferenssin alaisuudessa ja ohjauksessa ja on sille vastuussa.
5. Sopimuspuolten konferenssi nimeää ensimmäisessä sääntömääräisessä kokouksessaan järjestön, jonka suojissa maailmanlaajuinen mekanismi toimii. Sopimuspuolten konferenssi ja sen nimeämä järjestö sopivat menettelytavoista, joilla varmistetaan muun muassa, että mainittu maailmanlaajuinen mekanismi
  - a) tunnistaa soveltuvat kahden- ja monenväliset yhteistyöohjelmat, joita voidaan käyttää tämän yleissopimuksen toteuttamiseen, ja laatii niistä luettelon,
  - b) antaa pyynnöstä neuvoja sopimuspuolille uudistuksellisista rahoitusmuodoista ja rahallisen avun lähteistä sekä kansallisen tason yhteistyötoimien paremmasta koordinoinnista,
  - c) antaa asianomaisille sopimuspuolille ja asiaankuuluville hallitustenvälisille ja ei-hallitustenvälisille järjestöille tietoja käytettävissä olevista rahoituslähteistä ja rahoitusmalleista helpottaakseen niiden välistä koordinoitua ja
  - d) raportoi toiminnastaan sopimuspuolten konferenssille sen toisesta sääntömääräisestä istunnosta lukien.
6. Sopimuspuolten konferenssi tekee ensimmäisessä sääntömääräisessä istunnossaan järjestelyt nimeämänsä järjestön kanssa siitä, kuinka maailmanlaajuisen mekanismin hallinnon tulee toimia, käyttäen mahdollisimman laajalti hyväksi olemassa olevaan talousarvioon sisältyviä varoja ja inhimillisiä voimavaroja.

7. Sopimuspuolten konferenssi tarkastaa kolmannessa sääntömääräisessä kokouksessaan sille 4 kappaleen mukaisesti vastuussa olevan maailmanlaajuisen mekanismin toimintalinjat, toimintatavat ja toimet ottaen huomioon 7 artiklan määräykset. Tämän tarkastuksen pohjalta se ottaa harkittavakseen asian ja ryhtyy asianmukaisiin toimenpiteisiin.

IV OSA

INSTITUUTIOT

22 artikla

Sopimuspuolten konferenssi

1. Täten perustetaan sopimuspuolten konferenssi.
2. Sopimuspuolten konferenssi on tämän yleissopimuksen korkein elin. Se tekee toimivaltansa puitteissa tarvittavat päätökset tämän yleissopimuksen panemiseksi täytäntöön tehokkaasti. Erityisesti se
  - a) tarkastaa säännöllisesti tämän yleissopimuksen täytäntöönpanoa ja sen institutionaalisten järjestelyjen toimintaa kansallisen, osa-aluetta koskevan, alueellisen ja kansainvälisen tason kokemusten sekä tieteellisen ja teknologisen tietämyksen kehityksen valossa,
  - b) edistää ja helpottaa sopimuspuolten toimenpiteitä koskevien tietojen vaihtoa sekä päättää 26 artiklan mukaan jätettävien tietojen toimittamisen muodosta ja aikataulusta, tarkastaa raportit ja antaa suosituksia niiden pohjalta,
  - c) perustaa yleissopimuksen täytäntöönpanon kannalta tarpeelliseksi katsotut apuelimet,
  - d) tarkastaa apuelinten jättämät raportit ja antaa niille ohjeita,
  - e) sopii ja hyväksyy yksimielisesti omat ja apuelintensä menettelytapasäännöt ja rahoitussäännöt,
  - f) hyväksyy yleissopimukseen 30 ja 31 artiklan mukaisesti tehtävät muutokset,
  - g) hyväksyy ohjelman sekä talousarvion toimintaansa varten, johon lasketaan myös apuelinten toiminta, ja ryhtyy tarvittaviin rahoitustoimenpiteisiin,
  - h) hakeutuu soveltuvin osin yhteistyöhön toimivaltaisten kansallisten tai kansainvälisten, hallitustenvälisten tai ei-hallitustenvälisten elinten tai toimistojen kanssa ja käyttää niiden antamia tietoja ja palveluja,

- i) edistää ja vahvistaa suhteita muiden soveltuviin yleissopimusten kanssa ja samalla pyrkii välttämään päällekkäistä toimintaa, ja
- j) suorittaa muut yleissopimuksen tavoitteiden toteutumisen kannalta tarpeelliseksi osoittautuvat tehtävät.

3. Sopimuspuolten konferenssi hyväksyy ensimmäisessä sääntömääräisessä kokouksessaan yksimielisesti omat menettelytapasääntönsä, joihin sisältyy päätöksentekomenettely asioissa, joita yleissopimuksessa määrätty päätöksentekomenettely ei kata. Näihin menettelyihin voi kuulua määrättyjen päätösten hyväksymisen edellyttämät määräänemmistöt.

4. Sopimuspuolten konferenssin ensimmäisen sääntömääräisen kokouksen kutsuu koolle 35 artiklassa tarkoitettu väliaikainen sihteeristö, ja se pidetään viimeistään vuoden kuluttua yleissopimuksen voimaantulosta, Jollei sopimuspuolten konferenssi toisin päättä, toinen, kolmas ja neljäs sääntömääräinen kokous pidetään vuosittain, ja sen jälkeen sääntömääräiset kokoukset pidetään joka toinen vuosi.

5. Sopimuspuolten konferenssin ylimääräisiä kokouksia pidetään ajankohtana, josta sopimuspuolten konferenssi sääntömääräisessä kokouksessaan päättää, tai jonkin sopimuspuolen kirjallisesta pyynnöstä edellyttäen, että sitä kannattaa vähintään yksi kolmasosa sopimuspuolista kolmen kuukauden kuluessa siitä, jolloin pysyvä sihteeristö on tiedottanut pyynnöstä muille sopimuspuolille.

6. Kussakin sääntömääräisessä kokouksessa sopimuspuolten konferenssi valitsee puheenjohtajiston. Puheenjohtajiston rakenne ja tehtävät määrätään menettelytapasäännöissä. Puheenjohtajistoa nimitettäessä kiinnitetään asianmukaista huomiota tarpeeseen varmistaa oikeudenmukainen maantieteellinen jakauma ja aavikoitumisesta kärsivien sopimuspuolten asianmukainen edustus erityisesti Afrikan osalta.

7. Yhdistyneet Kansakunnat, sen erityisjärjestöt ja kaikki näiden jäsenvaltiot tai tarkkailijajäsenet, jotka eivät ole tämän yleissopimuksen sopimuspuolia, voivat olla edustettuna sopimuspuolten konferenssissa tarkkailijoina. Jokainen kansallinen tai kansainvälinen, hallitustenvälinen tai ei-hallitustenvälinen elin tai toimisto, jolla on pätevyyttä tämän yleissopimuksen alalla ja joka on ilmoittanut pysyvästi sihteeristölle haluavansa olla edustettuna sopimuspuolten konferenssin kokouksessa tarkkailijana, voidaan hyväksyä tarkkailijaksi, jollei vähintään yksi kolmasosa läsnäolevista sopimuspuolista sitä vastusta. Tarkkailijoiden hyväksyminen ja osallistuminen tapahtuu sopimuspuolten konferenssin hyväksymien menettelytapasääntöjen mukaisesti.

8. Sopimuspuolten konferenssi voi pyytää sellaisia kansallisia ja kansainvälisiä järjestöjä, joilla on asianmukaista asiantuntemusta, antamaan 16 artiklan g kohdan ja 17 artiklan 1 kappaleen c kohdan sekä 18 artiklan 2 kappaleen b kohdan kannalta soveltuvia tietoja.

23 artikla

Pysyvä sihteeristö

1. Täten perustetaan pysyvä sihteeristö.
2. Pysyvän sihteeristön tehtäviin kuuluu
  - a) tehdä sopimuspuolten konferenssin ja yleissopimuksen mukaisesti perustettujen apuelinten kokousten edellyttämät järjestelyt ja tarjota niiden edellyttämät palvelut,
  - b) koota ja toimittaa edelleen sille jätettyjä raportteja,
  - c) helpottaa erityisesti afrikkalaisten, aavikoitumisesta kärsivien kehitysmaasopimuspuolten avustamista yleissopimuksen edellyttämien tietojen kokoamisessa ja toimittamisessa,
  - d) koordinoita toimintansa muiden soveltuvien yleissopimusten ja elinten sihteeristöjen kanssa,
  - e) ryhtyä sopimuspuolten konferenssin ohjauksessa sellaisiin hallinto- ja sopimusjärjestelyihin, joita sihteeristön tehtävien tehokas suorittaminen saattaa edellyttää,
  - f) valmistella raportit tästä yleissopimuksesta johtuvien tehtäviensä täytäntöönpanosta ja esittää ne sopimuspuolten konferenssille ja
  - g) suorittaa muut sopimuspuolten konferenssin määräämät sihteeristön tehtävät.
3. Sopimuspuolten konferenssi nimeää ensimmäisessä kokouksessaan pysyvän sihteeristön ja suorittaa sen toiminnan edellyttämät järjestelyt.

24 artikla

Tiede- ja teknologiakomitea

1. Täten perustetaan tiede- ja teknologiakomitea sopimuspuolten konferenssin apuelimeksi antamaan tietoja ja neuvoja tieteellisistä ja teknologisista asioista, jotka liittyvät aavikoitumisen estämiseen ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseen. Komitea kokoontuu sopimuspuolten konferenssin sääntömääräisen kokouksen yhteydessä. Se on monitieteellinen ja avoinna kaikkien sopimuspuolten osallistumiselle. Siihen kuuluu hallitusten edustajia, joilla on pätevyys eri alojen asiantuntijoina. Sopimuspuolten kon-

ferenssi päättää ensimmäisessä kokouksessaan komitean toimivallasta.

2. Sopimuspuolten konferenssi laatii ja ylläpitää luetteloa riippumattomista asiantuntijoista, joilla on asiantuntumusta ja kokemusta soveltuvilta aloilta. Luettelo perustuu sopimuspuolten kirjallisesti esittämiin ehdotuksiin, ja siinä otetaan huomioon monitieteellisen lähestymistavan ja laajan maantieteellisen edustuksen tarve.

3. Sopimuspuolten konferenssi voi tarvittaessa nimitää ad hoc -paneelleja, jotka komitean kautta antavat sille tietoja ja neuvoja erityisistä asioista, jotka koskevat uusinta tieteellistä ja teknologista kehitystä aavikoitumisen estämisessä ja kuivuuden vaikutusten lieventämisessä. Paneelit koostuvat henkilöistä, joiden nimet otetaan edellä mainitusta luettelosta siten, että monitieteellisyys ja laaja maantieteellinen edustus otetaan huomioon. Asiantuntijoilla tulee olla tieteellinen tausta ja laaja kenttäkokemus. Heidät nimittää sopimuspuolten konferenssi komitean suosituksen pohjalta. Sopimuspuolten konferenssi päättää paneelin toimivallasta ja toimintatavoista.

25 artikla

Instituutioiden, järjestöjen ja elinten verkosto

1. Tiede- ja teknologiakomitea aloittaa sopimuspuolten konferenssin valvonnassa järjestelyt sellaisten olemassa olevien ja soveltuvien verkostojen, instituutioiden, järjestöjen ja elinten kartoittamiseksi ja arvioimiseksi, jotka ovat halukkaita tulemaan verkoston yksiköksi. Tällainen verkosto tukee yleissopimuksen täytäntöönpanoa.
2. Edellä 1 kappaleessa tarkoitetun kartoituksen ja arvioinnin perusteella tiede- ja teknologiakomitea antaa suosituksia sopimuspuolten konferenssille tavoista ja keinoista yksiköiden verkostoinnin helpottamiseksi ja lujittamiseksi paikallisella, kansallisella ja muilla tasoilla tarkoituksena varmistaa, että 16—19 artiklassa tarkoitettuihin erityiskysymyksiin perehdytään.

3. Näiden suositusten pohjalta sopimuspuolten konferenssi

- a) nimeää ne kansalliset, osa-aluetta koskevat, alueelliset ja kansainväliset yksiköt, jotka parhaiten soveltuvat verkostotoimintaan, ja suosittaa niitä koskevia toimintatapoja ja aikatauluja ja
- b) nimeää ne yksiköt, jotka parhaiten soveltuvat verkostotoiminnan helpottamiseen ja vahvistamiseen kaikilla tasoilla.

V OSA

28 artikla

MENETTELYTAVAT

Riitojen ratkaisu

26 artikla

Tietojenvälitys

1. Kukin sopimuspuoli toimittaa pysyvän sihteeristön kautta sopimuspuolten konferenssin käsiteltäväksi sen sääntömääräisissä kokouksissa raportit niistä toimenpiteistä, joihin asianomainen sopimuspuoli on ryhtynyt tämän yleissopimuksen täytäntöönpanemiseksi. Sopimuspuolten konferenssi päättää raporttien jättämisen aikataulusta ja muodosta.
2. Aavikoitumisesta kärsivät sopimuspuolet antavat kuvauksen 5 artiklan mukaisesti laadituista strategioista ja niiden täytäntöönpanoon liittyvistä tiedoista.
3. Aavikoitumisesta kärsivät sopimuspuolet, jotka toteuttavat 9—15 artiklan mukaisia toimintaohjelmia, antavat yksityiskohtaisen kuvauksen ohjelmista ja niiden täytäntöönpanosta.
4. Mikä tahansa aavikoitumisesta kärsivien sopimuspuolten ryhmä voi antaa yhteisen tiedonannon toimenpiteistä, joihin toimintaohjelmien puitteissa on ryhdytty osa-aluetta koskevalla ja/tai alueellisella tasolla.
5. Kehittyneet sopimusvaltiot antavat selonteon toimenpiteistä, joihin on ryhdytty toimintaohjelmien valmistelussa ja täytäntöönpanossa avustamiseksi, mukaan luetuna tiedot rahallisista avustuksista, joita ne yleissopimuksen nojalla ovat antaneet tai antavat.
6. Pysyvä sihteeristö toimittaa 1—4 kappaleen nojalla toimitetut tiedot mahdollisimman pian sopimuspuolten konferenssille ja soveltuville apuelimille.
7. Sopimuspuolten konferenssi helpottaa pyynnöstä tässä artiklassa tarkoitettujen tiedon kokoamisessa ja toimittamisessa sekä toimintaohjelmiin liittyvien teknisten ja rahoituksellisten tarpeiden tunnistamisessa tarvittavan teknisen ja rahallisen tuen toimittamisesta aavikoitumisesta kärsiville kehitysmaasopimuspuolille, erityisesti Afrikkaan.

27 artikla

Täytäntöönpanoa koskevien kysymysten ratkaisemistoimet

Sopimuspuolten konferenssi käsittelee ja hyväksyy menettelytapoja ja institutionaalisia mekanismeja tämän yleissopimuksen täytäntöönpanoa koskevien mahdollisten kysymysten ratkaisemiseksi.

1. Sopimuspuolet ratkaisevat keskuudessaan tämän yleissopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta syntyvät riidat neuvottelemalla tai muulla valitsemallaan rauhanomaisella tavalla.

2. Ratifioidessaan tai hyväksyessään tämän yleissopimuksen tai siihen liittyessään taikka koska tahansa sen jälkeen sopimuspuoli, joka ei ole alueellinen taloudellinen yhdentymisjärjestö, voi tallettajalle jätetyllä kirjallisella asiakirjalla selittää tunnustavansa yleissopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta syntyvien riitojen osalta toisen tai molemmat seuraavista riitojen ratkaisumenetelmistä pakollisena sellaiseen sopimuspuoleen nähden, joka on hyväksynyt saman velvoitteen:

- a) välimiesmenettely niiden menettelytapojen mukaisesti, jotka sopimuspuolten konferenssi hyväksyy liitteenä niin pian kuin käytännössä on mahdollista,
- b) riidan alistaminen Kansainväliselle tuomioistuimelle.

3. Sopimuspuoli, joka on alueellinen taloudellinen yhdentymisjärjestö, voi antaa samaa tarkoittavan selityksen 2 kappaleen a kohdassa tarkoitettujen menettelytapojen mukaisen välimiesmenettelyn osalta.

4. Edellä 2 kappaleen mukaisesti jätetty selitys on voimassa, kunnes sen voimassaolo sen ehtojen mukaisesti raukeaa, tai kunnes kolme kuukautta on kulunut siitä, kun tallettajalle on jätetty kirjallinen ilmoitus sen peruuttamisesta.

5. Selityksen voimassaolon raukeaminen, peruutusilmoitus ja uusi selitys eivät millään tavoin vaikuta välimiesoikeudessa tai Kansainvälisessä tuomioistuimessa vireillä olevaan riitaan, elleivät riidan osapuolet toisin päättä.

6. Jos riidan osapuolet eivät ole hyväksyneet samaa tai mitään 2 kappaleessa tarkoitettuja menettelytapoja ja jos ne eivät ole saaneet riitaansa ratkaistuksi kahdentoista kuukauden kuluessa siitä, kun toinen osapuolista on ilmoittanut toiselle riidan olemassaolosta, riita alistetaan sovittelumenettelyyn jommankumman osapuolen pyynnöstä menettelytapojen mukaan, jotka sopimuspuolten konferenssi hyväksyy liitteenä niin pian kuin käytännössä on mahdollista.

29 artikla

Liitteiden asema

1. Liitteet ovat erottamaton osa yleissopimusta, ja ellei nimenomaan toisin määrätä, viittaus yleissopimukseen tarkoittaa myös liitteitä.

2. Sopimuspuolet tulkitsevat liitteiden määräyksiä siten kuin tämän yleissopimuksen artiklojen mukaiset oikeudet ja velvollisuudet edellyttävät.

30 artikla

Yleissopimuksen muutokset

1. Jokainen sopimuspuoli voi esittää muutoksia tähän yleissopimuksen.

2. Yleissopimuksen muutokset hyväksytään sopimuspuolten konferenssin sääntömääräisessä kokouksessa. Pysyvä sihteeristö toimittaa muutosehdotuksen tekstin sopimuspuolille vähintään kuusi kuukautta ennen kokousta, jossa se esitetään hyväksyttäväksi. Pysyvä sihteeristö toimittaa muutosehdotuksen tekstin myös yleissopimuksen allekirjoittajavaltioille.

3. Sopimuspuolet pyrkivät kaikin tavoin sopimaan muutosehdotuksesta yksimielisesti. Jos ponnisteluista huolimatta yksimielisyyteen ei ole päästy, muutosesitys hyväksytään viime kädessä kahden kolmasosan määränemmistöllä läsnäolevista ja äänestävistä sopimuspuolista. Pysyvä sihteeristö ilmoittaa muutoksen hyväksymisestä tallettajalle, joka toimittaa sen kaikkien sopimuspuolten ratifioitavaksi tai hyväksyttäväksi tai siihen liittyväksi.

4. Muutosta koskevat ratifioimis-, hyväksymis- ja liittymiskirjat talletetaan tallettajan huostaan. Edellä 3 kappaleen mukaisesti hyväksytty muutos tulee voimaan sen hyväksyneiden sopimuspuolten osalta yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona tallettaja on vastaanottanut ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjan vähintään kahdelta kolmasosalta niistä yleissopimuksen sopimuspuolista, jotka olivat sopimuspuolia, kun muutos hyväksyttiin.

5. Muiden sopimuspuolten osalta muutos tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona asianomainen sopimuspuoli tallettaa mainittua sopimusta koskevan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjan tallettajan huostaan.

6. Tässä artiklassa ja 31 artiklassa 'läsnäoleva ja äänestävä sopimuspuoli' tarkoittaa sopimuspuolta, joka on läsnä ja antaa myöntävän tai kieltävän äänen.

31 artikla

Liitteiden hyväksyminen ja muuttaminen

1. Yleissopimuksen mahdolliset uudet liitteet ja yleissopimuksen liitteeseen tehtävä muutos esitetään ja hyväk-

sytään siten kuin 30 artiklassa yleissopimukseen tehtävän muutoksen osalta määrätään, edellyttäen kuitenkin, että uutta alueellista täytäntöönpanoliitettä ja alueellisen täytäntöönpanoliitteen muutosta hyväksyttäessä mainitussa artiklassa tarkoitettuun määränemmistöön kuuluu kaksi kolmasosaa asianomaisen alueen läsnäolevista ja äänestävistä sopimuspuolista. Tallettaja ilmoittaa liitteen hyväksymisestä ja muutoksesta kaikille sopimuspuolille.

2. Edellä 1 kappaleen mukaisesti hyväksytty liite, joka ei ole uusi alueellinen täytäntöönpanoliite, tai liitteen muutos, joka ei ole alueellisen täytäntöönpanoliitteen muutos, tulee voimaan kaikkien yleissopimuksen sopimuspuolten osalta kuuden kuukauden kuluttua päivästä, jona tallettaja on ilmoittanut mainitun liitteen tai muutoksen hyväksymisestä sopimuspuolille, lukuun ottamatta niitä sopimuspuolia, jotka mainitun määräajan kuluessa ovat kirjallisesti ilmoittaneet tallettajalle, että ne eivät hyväksy mainittua liitettä tai muutosta. Sopimuspuolen osalta, joka peruuttaa ilmoituksensa siitä, ettei se hyväksy liitettä tai muutosta, liite tai muutos tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona tallettaja on vastaanottanut peruutusilmoituksen.

3. Uusi alueellinen täytäntöönpanoliite tai muutos alueelliseen täytäntöönpanoliitteeseen, joka on hyväksytty 1 kappaleen mukaisesti, tulee voimaan kaikkien yleissopimuksen sopimuspuolten osalta kuuden kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona tallettaja on ilmoittanut mainituille sopimuspuolille kyseisen liitteen tai muutoksen hyväksymisestä, lukuun ottamatta kuitenkin

a) sopimuspuolta, joka on edellä tarkoitetun kuuden kuukauden kuluessa kirjallisesti ilmoittanut tallettajalle, että se ei hyväksy kyseistä uutta alueellista täytäntöönpanoliitettä tai alueellisen täytäntöönpanoliitteen muutosta, jolloin liite tai muutos tulee voimaan sopimuspuolen osalta, joka peruuttaa ilmoituksensa siitä, ettei se hyväksy liitettä tai muutosta, yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona tallettaja on vastaanottanut peruutusilmoituksen, ja

b) sopimuspuolta, joka on antanut uutta alueellista täytäntöönpanoliitettä tai alueellisen täytäntöönpanoliitteen muutosta koskevan selityksen 34 artiklan 4 kappaleen mukaisesti, jolloin liite tai muutos tulee voimaan asianomaisen sopimuspuolen osalta yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona asianomainen sopimuspuoli on tallettanut mainittua liitettä tai muutosta koskevan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjan tallettajan huostaan.

4. Jos liitteen tai liitteen muutoksen hyväksyminen merkitsee yleissopimuksen muuttamista, liite tai liitteen muutos ei tule voimaan ennen kuin sen edellyttämä yleissopimuksen muutos on tullut voimaan.

*32 artikla***Äänioikeus**

1. Lukuun ottamatta sitä mitä 2 kappaleessa määrätään, jokaisella yleissopimuksen sopimuspuolella on yksi ääni.

2. Alueellinen taloudellinen yhdentymisjärjestö käyttää äänioikeuttaan toimivaltaansa kuuluvassa asiassa niin monella äänellä kuin sillä on jäsenvaltioita, jotka ovat tämän yleissopimuksen sopimuspuolia. Mainittu järjestö ei käytä äänioikeuttaan, mikäli jokin sen jäsenvaltioista käyttää äänioikeuttaan ja päinvastoin.

VI OSA

LOPPUMÄÄRÄYKSET*33 artikla***Allekirjoittaminen**

Tämä yleissopimus avataan allekirjoittamista varten Pariisissa 14—15 päivänä lokakuuta 1994 kaikille Yhdistyneiden Kansakuntien ja sen erityisjärjestöjen jäsenvaltioille tai valtioille, jotka ovat Kansainvälisen tuomioistuimen perussäännön sopimuspuolia, ja alueellisille taloudellisille yhdentymisjärjestöille. Sen jälkeen se on avoinna allekirjoittamista varten Yhdistyneiden Kansakuntien päämajassa New Yorkissa 13 päivään lokakuuta 1995 saakka.

*34 artikla***Ratifiointi, hyväksyminen ja liittyminen**

1. Tämä yleissopimus edellyttää, että valtiot ja alueelliset taloudelliset yhdentymisjärjestöt ratifioivat tai hyväksyvät sen taikka liittyvät siihen. Se on avoinna liittymistä varten siitä päivästä lukien, jona sitä ei enää voi allekirjoittaa. Ratifioimis-, hyväksymis- ja liittymiskirjat talletetaan tallettajan huostaan.

2. Yleissopimuksen kaikki velvoitteet sitovat alueellista taloudellista yhdentymisjärjestöä, joka tulee yleissopimuksen sopimuspuoleksi ilman, että mikään sen jäsenvaltioista on yleissopimuksen sopimuspuoli. Milloin vähintään yksi kyseisen yhdentymisjärjestön jäsenvaltioista on yleissopimuksen sopimuspuoli, järjestö ja sen jäsenvaltiot päättävät kunkin osapuolen vastualueista yleissopimuksesta johtuvien velvoitteidensa toteuttamisen osalta. Tällaisissa tapauksissa järjestöllä ja sen jäsenvaltioilla ei ole oikeutta harjoittaa samanaikaisesti tämän yleissopimuksen mukaisia oikeuksiaan.

3. Alueellinen taloudellinen yhdentymisjärjestö selittää ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjassaan toimivaltansa laajuuden tämän yleissopimuksen toimialaan kuuluvissa asioissa. Se ilmoittaa myös viipymättä tallettajalle, joka vuorostaan ilmoittaa sopimuspuolille, kaikista niiden toimivallan merkittävistä muutoksista.

4. Sopimuspuoli voi ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjassaan selittää, että sen osalta mahdollinen uusi alueellinen täytäntöönpanoliite tai muutos alueelliseen täytäntöönpanoliitteeseen tulee voimaan vasta, kun asianomainen sopimuspuoli on tallettanut kyseistä liitettä tai muutosta koskevan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjan.

*35 artikla***Väliaikaiset järjestelyt**

Edellä 23 artiklassa tarkoitettuja sihteeristön tehtäviä hoitaa väliaikaisesti Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen 22 päivänä joulukuuta 1992 annetulla päätöslauselmalla 47/188 perustettu sihteeristö, kunnes sopimuspuolten konferenssin ensimmäinen kokous on saatu päätökseen.

*36 artikla***Voimaantulo**

1. Tämä yleissopimus tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona viideskymmenes ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirje on talletettu.

2. Jokaisen valtion tai alueellisen taloudellisen yhdentymisjärjestön osalta, joka ratifioi tai hyväksyy tämän yleissopimuksen tai liittyy siihen sen jälkeen, kun viideskymmenes ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirja on talletettu, yleissopimus tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona asianomainen valtio tai alueellinen taloudellinen yhdentymisjärjestö on tallettanut ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa.

3. Edellä 1 ja 2 kappaletta sovellettaessa alueellisen taloudellisen yhdentymisjärjestön tallettamaa kirjaa ei pidetä asianomaisen järjestön jäsenvaltioiden tallettamien asiakirjojen lisäksi tulevana.

*37 artikla***Varaumat**

Tähän yleissopimukseen ei saa tehdä varaumia.

*38 artikla***Irtisanominen**

2. Kolmen vuoden kuluttua siitä päivästä, jona yleissopimus tuli voimaan sopimuspuolen osalta, asianomainen sopimuspuoli voi milloin tahansa irtisanoa tämän yleissopimuksen tallettajalle osoitetulla kirjallisella ilmoituksella.

2. Irtisanominen tulee voimaan vuoden kuluttua päivästä, jona tallettaja on vastaanottanut irtisanomisilmoituksen, tai ilmoituksessa mainittuna myöhempänä ajankohtana.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet ovat asianmukaisesti valtuutettuina allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.

Tehty Pariisissa 17 päivänä kesäkuuta 1994.

*39 artikla***Tallettaja**

Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeri on tämän yleissopimuksen tallettaja.

*40 artikla***Todistusvoimaiset tekstit**

Tämän yleissopimuksen alkuperäiskappale, jonka arabian-, englannin-, espanjan-, kiinan-, ranskan- ja venäjänkieliset kappaleet ovat yhtä todistusvoimaiset, talletetaan Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan.

LIITE I

ALUEELLISTA TÄYTÄNTÖÖNPANOJA AFRIKAA VARTEN

1 artikla

Sovellettamisala

Tätä liitettä sovelletaan Afrikkaan jokaisen sopimuspuolen osalta ja yleissopimuksen, erityisesti sen 7 artiklan mukaisesti aavikoitumisen estämiseksi ja/tai kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi sen arideilla ja semiarideilla alueilla sekä subhumidien alueiden kuivissa osissa.

2 artikla

Tarkoitus

Tämän liitteen tarkoituksena on Afrikassa kansallisella, osaluaita koskevalla ja alueellisella tasolla sekä sen erityisolosuhteiden valossa:

- a) tunnistaa toimenpiteitä ja järjestelyjä, kehittyneiden sopimusvaltioiden antaman avun luonne ja prosessit mukaan lukien, yleissopimuksen asiaankuuluvien määräysten mukaisesti,
- b) huolehtia yleissopimuksen tehokkaasta ja käytännöllisestä täytäntöönpanosta Afrikalle ominaisten olosuhteiden huomioimiseksi ja
- c) edistää prosesseja ja toimia, jotka liittyvät aavikoitumisen estämiseen ja/tai kuivuuden vaikutusten lieventämiseen Afrikan arideilla ja semiarideilla alueilla sekä subhumidien alueiden kuivissa osissa.

3 artikla

Afrikan alueen erityisolosuhteet

Toteuttaessaan yleissopimuksen mukaisia velvoitteitaan sopimuspuolet ottavat käyttöön tämän liitteen täytäntöönpanossa peruslähtökohdan, jossa otetaan huomioon seuraavat Afrikan erityisolosuhteet:

- a) aridien, semiaridien ja kuivien subhumidien alueiden suuri osuus,
- b) aavikoitumisesta ja vakavan kuivuuden runsaasta esiintymisestä kärsivien maiden ja kansojen huomattava määrä,
- c) sellaisten aavikoitumisesta kärsivien maiden suuri määrä, jotka ovat maan ympäröimiä,
- d) laajalle levinnyt köyhyys, joka vallitsee useimmissa aavikoitumisesta kärsivissä maissa, vähiten kehittyneiden maiden suuri määrä näistä maista sekä niiden tarve saada merkittäviä määriä ulkoista apua avustusten ja edullisten lainojen muodossa niiden kehitystavoitteiden toteuttamiseksi,
- e) vaikeat yhteiskunnalliset-taloudelliset olosuhteet, joita pahentavat huononevat ja häilyvät vaihtosuhteet, ulkoinen velka ja

poliittinen epävakaisuus, jotka aiheuttavat sisäisiä, alueellisia ja kansainvälisiä muuttoliikkeitä,

- f) väestön suuri riippuvaisuus luonnonvaroista tullakseen toimeen, mikä yhdessä demografisten suuntausten ja tekijöiden, heikon teknologisen perustan ja kestäväen kehityksen vastaisen tuotantotapojen vaikutusten kanssa johtaa vakavaan luonnonvarojen kulumiseen,
- g) riittämättömät institutionaaliset ja oikeudelliset puitteet, heikko infrastruktuuri ja riittämätön tieteellinen, tekninen ja koulutuksellinen kyky, joka johtaa huomattaviin kapasiteetin kohentamista koskeviin vaatimuksiin, ja
- h) aavikoitumisen estämiseen ja/tai kuivuuden vaikutusten lieventämiseen suunnattujen toimien keskeinen asema niistä kärsivien Afrikan maiden kansallisissa kehitystä koskevissa tähtäysjärjestyksissä.

4 artikla

Afrikkalaisten sopimusvaltioiden sitoumukset ja velvoitteet

1. Afrikkalaiset sopimusvaltiot sitoutuvat kykyjensä mukaisesti

- a) ottamaan aavikoitumisen estämisen ja/tai kuivuuden vaikutusten lieventämisen keskeiseksi strategiakseen pyrkimyksiinsään poistaa köyhyys,
- b) edistämään alueellista yhteistyötä ja yhdentymistä molemminpuoliseen etuun perustuvassa solidaarisuuden ja kumppanuuden hengessä aavikoitumisen estämiseen ja/tai kuivuuden vaikutusten lieventämiseen tarkoitetuissa ohjelmissa ja toimituksissa,
- c) järjkeräistämään ja vahvistamaan olemassa olevia laitoksia, joita aavikoituminen ja kuivuus koskee, ja vetämään mukaan muita olemassa olevia laitoksia tarpeen mukaan niiden tehostamiseksi ja voimavarojen tehokkaamman käytön varmistamiseksi,
- d) edistämään asiaankuuluvaa teknologiaa, tietämystä, osaamista ja käytäntöjä koskevien tietojen vaihtoa niiden kesken ja
- e) kehittämään toimitasuunnitelmia kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi alueilla, joita aavikoituminen ja/tai kuivuus huonontaa.

2. Yleissopimuksen 4 ja 5 artiklassa määrättyjen yleisten ja erityisten velvollisuuksien mukaisesti aavikoitumisesta kärsivien afrikkalaisten sopimusvaltioiden tavoitteena on

- a) varata kansallisista talousarvioistaan soveltuvia määrärahoja, jotka vastaavat kansallisia olosuhteita ja kykyjä ja jotka heijastavat sitä uutta etusijaa, jonka Afrikka on asettanut aavikoitumis- ja/tai kuivuusilmiölle,

- b) ylläpitää ja vahvistaa tällä hetkellä käynnissä olevia uudistuksia suurempaa hajauttamista ja varojenhallintaa varten sekä vahvistaa paikallisen väestön ja yhteisöjen osallistumista ja
- c) tunnistaa ja hankkia uusia ja täydentäviä kansallisia rahavaroja sekä kohentaa ensisijaisesti olemassa olevia kansallisia kykyjä ja mahdollisuuksia kansallisten rahavarojen hankkimiseksi.

5 artikla

Kehittyneiden sopimusvaltioiden sitoumukset ja velvoitteet

1. Täyttäänsään yleissopimuksen 4, 6 ja 7 artiklan mukaisia velvoitteitaan kehittyneet sopimusvaltiot antavat etusijan aavikoitumisesta kärsiville afrikkalaisille sopimusvaltioille ja tässä yhteydessä
- a) avustavat niitä aavikoitumisen estämisessä ja/tai kuivuuden vaikutusten lieventämisessä muun muassa tarjoamalla ja/tai helpottamalla mahdollisuutta saada raha- ja/tai muita varoja sekä edistämällä, rahoittamalla ja/tai helpottamalla soveltuvaa ympäristöteknologiaa ja osaamista koskevien siirtojen, mukautusten ja niiden saatavuuden rahoitusta yhteisesti sovitulla tavalla ja kansallisten menettelytapojen mukaisesti ottaen huomioon sen, että ne ovat hyväksyneet köyhyyden poistamisen keskeiseksi strategiakseen,
- b) jatkavat merkittävien varojen myöntämistä ja/tai lisäävät varoja aavikoitumisen estämiseksi ja/tai kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi ja
- c) avustavat niitä kapasiteettien vahvistamisessa, jotta ne kykenevät parantamaan institutionaalisia puitteitaan sekä tieteellisiä ja teknisiä kykyjään, tietojenkeruuta ja -käsittelyä sekä tutkimusta ja kehittämistä aavikoitumisen estämiseksi ja/tai kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi.
2. Toiset sopimusvaltiot voivat tarjota aavikoitumisesta kärsiville afrikkalaisille sopimusvaltioille vapaaehtoisesti aavikoitumiseen ja/tai rahavaroihin liittyvää teknologiaa, tietämystä ja osaamista. Tällaisen tietämyksen, osaamisen ja tekniikan siirtoa helpotetaan kansainvälisellä yhteistyöllä.

6 artikla

Strateginen suunnittelukehys kestävästä kehitystä varten

1. Kansalliset toimintaohjelmat kuuluvat keskeisenä ja erottamattomana osana laajempaan prosessiin, jossa muotoillaan kansallisia menettelytapoja aavikoitumisesta kärsivien afrikkalaisten sopimusvaltioiden kestävästä kehitystä varten.
2. Neuvoa-antavaan ja osallistuvaan prosessiin, johon kuuluvat hallinnon asianmukaiset tasot, paikallinen väestö, yhteisöt ja ei-hallitustenväliset järjestöt, ryhdytään neuvojen antamiseksi joustavan suunnittelun strategiasta, jotta paikallinen väestö ja yhteisöt voisivat osallistua mahdollisimman suuressa määrin. Jos se on tarkoituksenmukaista, kahden- ja monenvälisen avun toi-

mistot voivat osallistua tähän prosessiin aavikoitumisesta kärsivän afrikkalaisen sopimusvaltion pyynnöstä.

7 artikla

Toimintaohjelmien valmistelua koskeva aikataulu

Ennen tämän yleissopimuksen voimaantuloa afrikkalaiset sopimusvaltiot soveltavat mahdollisuuksien mukaan väliaikaisesti, tarvittaessa yhteistyössä kansainvälisen yhteisön muiden jäsenten kanssa, niitä yleissopimuksen määräyksiä, jotka koskevat kansallisten, osa-alueita koskevien ja alueellisten toimintaohjelmien valmistelua.

8 artikla

Kansallisten toimintaohjelmien sisältö

1. Yleissopimuksen 10 artiklan mukaisesti kansallisten toimintaohjelmien yleisstrategia korostaa aavikoitumisesta kärsivien alueiden yhdistettyjä kansallisia kehitysohjelmiä, jotka perustuvat osallistumismekanismeihin ja köyhyydenpoistostrategioiden yhdistämiseen yrityksiä estää aavikoitumista ja lieventää kuivuuden vaikutuksia. Ohjelmat pyrkivät paikallisten viranomaisten kapasiteetin vahvistamiseen ja paikallisten asukkaiden, yhteisöjen ja ryhmien aktiivisen osallistumisen varmistamiseen, niin että painotetaan koulutusta, tutkitun asiantuntemuksen hankkimista ei-hallitustenvälisille järjestöille ja hajautettujen valtion rakenteiden vahvistamista.
2. Kansalliset toimintaohjelmat sisältävät soveltuvin osin seuraavia yleispiirteitä:
- a) kansallisten toimintaohjelmien kehittämisessä ja täytäntöönpanossa käytetään aiempia kokemuksia aavikoitumisen estämisessä ja/tai kuivuuden vaikutusten lieventämisessä, yhteiskunnalliset, taloudelliset ja ekologiset olosuhteet huomioon ottaen,
- b) tunnistetaan aavikoitumiseen ja/tai kuivuuteen johtavat tekijät sekä käytettävissä olevat ja vaadittavat varat ja kapasiteetit sekä perustetaan soveltuvia menettelytapoja ja institutionaalisia ja muita vastauksia ja toimenpiteitä, joita tarvitaan kyseisten ilmiöiden ehkäisemiseen ja/tai niiden vaikutusten lieventämiseen, ja
- c) lisätään paikallisten asukkaiden ja yhteisöjen osallistumista, mukaan lukien naiset, maanviljelijät ja paimentolaiset, ja annetaan niille enemmän vastuuta asioiden hoidossa.
3. Kansalliset toimintaohjelmat sisältävät lisäksi soveltuvin osin seuraavia tekijöitä:
- a) taloudellisen ympäristön kehittämiseen tähtäävät toimet, tarkoituksena köyhyyden poistaminen:
- i) erityisesti yhteisön köyhimpien jäsenten tulojen ja työllisyysmahdollisuuksien lisääminen
- kehittämällä markkinoita maatala- ja karjatuotteille
  - luomalla paikallisiin tarpeisiin soveltuvia rahoitusvälineitä
  - rohkaisemalla maatalouden monimuotoisuutta ja maatalousyritysten perustamista ja
  - kehittämällä taloudellista toimintaa, joka on maatalouteen liittyvää tai siihen liittymätöntä,

- ii) maaseututalouksien pitkän aikavälin näkymien parantaminen luomalla
- ylläpitäviä tuottavia investointeja ja tuotantovälineiden saatavuutta varten ja
  - hinta- ja veropolitiikkaa ja kaupallisia käytäntöjä, jotka edistävät kasvua,
- iii) väestö- ja muuttopolitiikan määrittäminen ja soveltaminen maahan kohdistuvien väestöpaineiden vähentämiseksi ja
- iv) kuivuutta kestävien viljelykasvien käytön edistäminen ja yhdistettyjen kuivan maan viljelyjärjestelmien soveltaminen elintarvikehuoltotarkoituksiin,
- b) toimenpiteet luonnonvarojen suojelemiseksi:
- i) yhdistetyn ja kestävä luonnonvarojen hoidon varmistaminen, mukaan lukien
- maatalous- ja laidunmaa
  - kasvillisuus ja koskematon luonto
  - metsät
  - vesivarat ja
  - biologinen monimuotoisuus
- ii) yleisen tiedostamisen ja ympäristökasvatuskampanjojen vahvistaminen ja niitä koskeva kouluttaminen sekä luonnonvarojen kestävä hoitoon liittyvien tekniikoiden tuntemuksen levittäminen ja
- iii) erilaisten energialähteiden kehittämisen ja tehokkaan käytön varmistaminen, vaihtoehtoisten energialähteiden, erityisesti aurinkoenergian, tuulienergian ja biokaasun tukeminen sekä erityisjärjestelyt asianmukaisen teknologian siirtämiseksi, hankkimiseksi ja mukauttamiseksi herkkiin luonnonvaroihin kohdistuvien paineiden lievittämiseksi,
- c) toimenpiteet institutionaalisen järjestelmän parantamiseksi:
- i) keskushallinnon ja paikallisten viranomaisten tehtävien ja vastuiden määrittäminen maankäytön suunnittelupolitiikan puitteissa,
- ii) aktiivista hajuttamista suosivan politiikan rohkaiseminen, asioiden hoitoa ja päätöksentekoa koskevan vastuun siirtäminen paikallisille viranomaisille ja paikallisten yhteisöjen aloitteiden ja vastuunottamisen rohkaiseminen sekä paikallisten rakenteiden perustaminen ja
- iii) luonnonvarojen hoitoa koskevan institutionaalisen ja sääntelevän kehyksen sopeuttaminen soveltuvin osin, tarkoituksena taata maanomistusturva paikallisille asukkaalle,
- d) toimenpiteet aavikoitumista koskevan tietämyksen parantamiseksi:
- i) aavikoitumisen tieteellistä, teknistä ja yhteiskunnallista puolta koskevan tutkimuksen sekä tietojen keruun, käsittelyn ja vaihdon edistäminen,
- ii) kansallisten valmiuksien kehittäminen tutkimuksen sekä tietojen keruun, käsittelyn, vaihdon ja erittelyn osalta, jotta lisättäisiin ymmärtämystä ja muutettaisiin erittelyn tulokset toiminnallisiksi käsitteiksi ja
- iii) keskipitkän ja pitkän aikavälin tutkimuksen rohkaiseminen, joka koskee
- yhteiskunnallis-taloudellisia ja sivistyksellisiä suuntauksia aavikoitumisesta kärsivillä alueilla
  - luonnonvarojen laadun ja määrän kehitystä ja
  - ilmaston ja aavikoitumisen välistä vuorovaikutusta, sekä
- e) toimenpiteet kuivuuden vaikutusten valvomiseksi ja arvioimiseksi:
- i) strategioiden kehittäminen tarkoituksena arvioida luonnollisen ilmaston vaihtelevuuden vaikutuksia alueelliseen kuivuuteen ja aavikoitumiseen ja/tai käyttää kuivuuden vaikutusten lieventämissä pyrkimyksissä ilmaston vaihtelevuuden ennusteita aika-asteikoilla, joiden pituus vaihtelee vuodenaajoista vuosienväliin jaksoihin,
- ii) varhaisen varoitus- ja toimintakyvyn kehittäminen, hätäavun ja elintarvikeavun hoitaminen tehokkaasti sekä elintarvikkeiden varastointi- ja jakelujärjestelmien, karjansuojeluohjelmien, julkisten töiden ja vaihtoehtoisten elinkeinojen parantaminen kuivuudelle alttiilla alueilla ja
- iii) ekologisen kulumisen valvonta ja arviointi luotettavan ja varhaisen tiedon saamiseksi varojen kulumisprosessista ja -dynamiikasta parempien toimintalinjamuotoilujen ja välineiden helpottamiseksi.

9 artikla

Kansallisten toimintaohjelmien valmistelu sekä täytäntöönpanon ja arvioinnin ilmaisimet

Jokainen aavikoitumisesta kärsivä afrikkalainen sopimusvaltio nimeää soveltuvan kansallisen järjestelyelimen toimimaan käynnistäjänä sen kansallisen toimintaohjelman valmistelussa, täytäntöönpanossa ja arvioinnissa. Tämän järjestelyelimen tehtäviin kuuluu 3 artiklan valossa soveltuvin osin

- a) tunnistaa ja tarkastella toimia, alkaen paikallisesti johdetusta neuvoo-antavasta prosessista, jossa on osallisina paikallisia asukkaita ja yhteisöjä, sekä paikallisten hallinnollisten viranomaisten, kehittyneiden sopimusvaltioiden ja hallitustenvälisten ja ei-hallitustenvälisten järjestöjen yhteistyöstä, kansallisella tasolla asiaan liittyvien tahojen kanssa käytyjen alustavien neuvottelujen perusteella,
- b) tunnistaa ja arvioida niitä pakkotilanteita, tarpeita ja puutteita, jotka vaikuttavat kehitykseen ja kestäväan maankäyttöön, ja suositella käytännön toimia, joilla voidaan välttää päällekkäisyys, käyttämällä täysin hyödyksi asiaankuuluvia meneillään olevia yrityksiä sekä edistää tulosten täytäntöönpanoa,
- c) helpottaa, suunnitella ja muotoilla projekteja, jotka perustuvat vuorovaikutuksellisiin, joustaviin lähestymistapoihin, aavikoitumisesta kärsivien alueiden väestön aktiivisen osallistumisen varmistamiseksi, kyseisten toimien negatiivisten vaikutusten minimoimiseksi ja rahoitusavun ja teknisen yhteistyön

- vaatimusten tunnistamiseksi ja asettamiseksi tärkeysjärjestykseen,
- d) perustaa asiaankuuluvia, laskettavissa olevia ja helposti tarkistettavia ilmaisimia lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin toimia sisältävien kansallisten toimintaohjelmien ja kyseisten ohjelmien täytäntöönpanon arvioinnin varmistamiseksi ja
- e) laatia edistymisraportteja kansallisten toimintaohjelmien täytäntöönpanosta.

10 artikla

Osa-alueita koskevien toimintaohjelmien organisatorinen kehys

1. Yleissopimuksen 4 artiklan mukaan afrikkalaiset sopimusvaltiot tekevät yhteistyötä Keski-, Itä-, Pohjois-, Etelä- ja Länsi-Afrikan osa-alueita koskevien toimintaohjelmien valmistelussa ja täytäntöönpanossa ja voivat siinä tarkoituksessa jakaa seuraavia vastuualueita asianmukaisille osa-alueita koskeville hallitustenvälisille järjestöille:
- a) valmistelevien toimien keskuspaikkana toimiminen ja osa-alueita koskevien toimintaohjelmien täytäntöönpanon yhteensovittaminen,
- b) kansallisten toimintaohjelmien valmisteluun ja täytäntöönpanoon osallistuminen,
- c) tietojen, kokemuksen ja osaamisen vaihdon helpottaminen sekä kansallisen lainsäädännön tarkistamista koskevien neuvonantojen antaminen ja
- d) kaikki muut vastuut, jotka liittyvät osa-alueita koskevien toimintaohjelmien täytäntöönpanoon.
2. Erikoistuneet osa-alueita koskevat laitokset voivat tarjota apua pyynnöstä, ja/tai niille voidaan uskoa vastuu toimien yhteensovittamisesta niiden toimivalta-alueella.

11 artikla

Osa-alueita koskevien toimintaohjelmien sisältö ja valmistelu

Osa-alueita koskevat toimintaohjelmat keskittyvät aiheisiin, jotka saadaan hoidettua paremmin osa-alueen tasolla. Ne perustavat tarvittaessa mekanismeja jaettujen luonnonvarojen hoitoa varten. Tällaisten mekanismien on käsiteltävä tehokkaasti rajat ylittäviä ongelmia, jotka liittyvät aavikoitumiseen ja/tai kuivuuteen, ja niiden on tuettava kansallisten toimintaohjelmien harmonista täytäntöönpanoa. Alueet, joilla on etusija osa-alueita koskeissa toimintaohjelmissa, keskittyvät soveltuvin osin seuraaviin:

- a) yhteiset ohjelmat rajat ylittävien luonnon varojen kestävä hoitoa varten kahdenvälisen ja monenvälisen mekanismien kautta siten kuin on tarkoituksenmukaista,
- b) ohjelmien yhteensovittaminen vaihtoehtoisten energialähteiden kehittämiseksi,
- c) yhteistyö tuholaisien sekä kasvi- ja eläintautien hallinnassa ja valvonnassa,
- d) kapasiteettien kohentamiseen, koulutukseen ja yleiseen tiedostamiseen liittyvät toimet, jotka hoidetaan paremmin tai joita tuetaan paremmin osa-alueen tasolla,

- e) tieteellinen ja tekninen yhteistyö, erityisesti ilmasto- ja ilmatieteen sekä hydrologian alalla, johon sisältyy verkoston luominen tietojen keruuta ja arviointia varten, tietojen jakaminen ja projektien valvonta sekä tutkimus- ja kehitystoimien koordinointi ja tärkeysjärjestykseen asettaminen,
- f) varhaiset varoitusjärjestelmät ja yhteinen suunnittelu kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi, mukaan lukien toimenpiteet niiden ongelmien ratkaisemiseksi, jotka aiheutuvat ympäristöstä johtuvista muuttoliikkeistä,
- g) erityisesti paikallisten asukkaiden ja yhteisöjen osallistumista koskevien kokemusten jakamistapojen tutkiminen ja myönteisen ilmapiirin luominen paranneltua maankäytön hallintaa ja soveltuviin teknologioiden käyttöä varten,
- h) osa-alueita koskevien järjestöjen teknisten palveluiden yhteensovittamis- ja tarjoamiskyvyn vahvistaminen sekä osa-alueita koskevien keskustusten ja laitosten perustaminen, uudelleen suuntaaminen ja vahvistaminen ja
- i) menettelytapojen kehittäminen sellaisilla aloilla kuin kauppa, jotka vaikuttavat aavikoitumisesta kärsiviin alueisiin ja väestöön, mukaan lukien menettelytavat alueellisten markkinointijärjestelyjen koordinoimista ja yhteistä infrastruktuuria varten.

12 artikla

Alueellisen toimintaohjelman organisatorinen kehys

1. Yleissopimuksen 11 artiklan mukaan afrikkalaiset sopimusvaltiot määräävät yhdessä alueellisen toimintaohjelman valmistelussa ja täytäntöönpanemisessa noudatettavista menettelyistä.
2. Sopimuspuolet voivat antaa soveltuva tukea asiaankuuluville afrikkalaisille alueellisille laitoksille ja järjestöille antaakseen niille mahdollisuuden auttaa afrikkalaisia sopimusvaltioita yleissopimuksen mukaisten velvoitteidensa täyttämässä.

13 artikla

Alueellisen toimintaohjelman sisältö

Alueellinen toimintaohjelma sisältää toimia, jotka liittyvät aavikoitumisen estämiseen ja/tai kuivuuden vaikutusten lieventämiseen seuraavilla etusijalla olevilla alueilla, soveltuvin osin:

- a) alueellisen yhteistyön kehittäminen ja osa-alueita koskevien toimintaohjelmien yhteensovittaminen alueellisen yhteisymmärryksen luomiseksi tärkeimmillä toiminta-alueilla, myös kysymällä säännöllisesti neuvoa osa-alueita koskevilta järjestöiltä,
- b) kapasiteettien kohentamisen edistäminen toiminnoissa, jotka pannaan paremmin täytäntöön alueellisella tasolla,
- c) ratkaisujen etsiminen yhdessä kansainvälisen yhteisön kanssa maailmanlaajuisiin taloudellisiin ja yhteiskunnallisiin kysymyksiin, jotka vaikuttavat aavikoitumisesta kärsiviin alueisiin, ottaen huomioon yleissopimuksen 4 artiklan 2 kappaleen b kohdan,

- d) tietojenvaihdon, soveltuvien tekniikoiden, teknisen osaamisen ja asianmukaisen kokemuksen tukeminen Afrikan aavikoitumisesta kärsivissä sopimusvaltioissa ja niiden osa-alueilla sekä muilla aavikoitumisesta kärsivillä alueilla; tieteellisen ja teknologisen yhteistyön tukeminen erityisesti ilmasto- ja ilmatieteen, hydrologian, vesivarojen kehittämisen ja vaihtoehdoisten energialähteiden aloilla; osa-alueita koskevien ja alueellisten tutkimustoimien yhteensovittaminen ja alueellisten tutkimus- ja kehitysprioriteettien tunnistaminen,
- e) verkostojen yhteensovittaminen järjestelmällistä tarkkailua ja arviointia ja tietojenvaihtoa varten sekä niiden yhdistäminen maailmanlaajuisiin verkostoihin ja
- f) osa-alueita koskevien ja alueellisten varhaisten varoitussuunnitelmien ja kuivuutta koskevien toimintasuunnitelmien yhteensovittaminen ja vahvistaminen.

14 artikla

Rahavarat

1. Yleissopimuksen 20 artiklan ja 4 artiklan 2 kappaleen mukaan aavikoitumisesta kärsivät afrikkalaiset sopimusvaltiot pyrkivät järjestämään rahavarojen hankkimiseen vaikuttavan makrotaloudellisen kehityksen, ja ne kehittävät toimintalinjoja ja laativat menetelmiä varojen kanavoimiseksi tehokkaammin paikallisiin kehitysohjelmiin, soveltuvin osin myös ei-hallitustenvälisen järjestöjen kautta.
2. Yleissopimuksen 21 artiklan 4 ja 5 kappaleen mukaan sopimuspuolet sopivat laativansa luettelon rahoituslähteistä kansallisella, osa-alueita koskevalla, alueellisella ja kansainvälisellä tasolla varmistaakseen olemassa olevien varojen järkipärisen käytön ja tunnistaakseen varojen myöntämisessä olevat vajaukset toimintaohjelmien täytäntöönpanon helpottamiseksi. Luettelo tarkistetaan ja päivitetään säännöllisesti.
3. Yleissopimuksen 7 artiklan mukaisesti kehittyneet sopimusvaltiot jatkavat huomattavien varojen ja/tai täydentävien varojen sekä muiden apumuotojen myöntämistä aavikoitumisesta kärsiville afrikkalaisille sopimusvaltioille 18 artiklassa tarkoitettujen kumppanuussopimusten ja -järjestelyjen perusteella, kiinnittäen asianmukaista huomiota muun muassa velkoihin, kansainväliseen kauppaan ja markkinointijärjestelyihin liittyviin seikkoihin yleissopimuksen 4 artiklan 2 kappaleen b kohdan mukaisesti.

15 artikla

Rahoitusmekanismit

1. Yleissopimuksen 7 artiklan mukaisesti, joka korostaa aavikoitumisesta kärsiville afrikkalaisille sopimusvaltioille annettavaa etusijaa ja ottaa huomioon tällä alueella vallitsevan erityistilanteen, sopimuspuolet kiinnittävät erityistä huomiota yleissopimuksen 21 artiklan 1 kappaleen d ja e kohdan määräysten täytäntöönpanoon Afrikassa, erityisesti
- a) helpottamalla sellaisten mekanismien kuin kansallisten aavikoitumisrahastojen perustamista rahavarojen kanavoimiseksi paikalliselle tasolle ja
- b) vahvistamalla olemassa olevia rahastoja ja rahoitusmekanismeja osa-alueita koskevalla ja alueellisella tasolla.

2. Yleissopimuksen 20 ja 21 artiklan mukaisesti sopimuspuolet, jotka ovat myös asianmukaisten alueellisten ja osa-alueita koskevien rahoituslaitosten, kuten Afrikan kehityspankin ja Afrikan kehitysrahaston hallintoelinten jäseniä, tukevat pyrkimyksiä antaa asianmukainen etusija ja huomio niiden laitosten toimille, jotka edistävät tämän liitteen täytäntöönpanoa.

3. Sopimuspuolet tehostavat mahdollisimman pitkälle menetelmiä varojen kanavoimiseksi aavikoitumisesta kärsiville afrikkalaisille sopimusvaltioille.

16 artikla

Tekninen apu ja yhteistyö

Sopimuspuolet sitoutuvat omien kykyjensä mukaisesti järkipäristämään afrikkalaisille sopimusvaltioille suunnattua teknistä apua ja yhteistyötä projektien ja ohjelmien tehostamiseksi muun muassa

- a) rajoittamalla tukitoimien ja taustatyön kustannuksia, erityisesti juoksevia kustannuksia; joka tapauksessa kyseiset kustannukset saavat edustaa ainoastaan sopivan pientä prosenttiosuutta projektin kokonaiskustannuksista, jotta projektin tehokkuus saataisiin maksimoitua,
- b) suosimalla pätevien kansallisten asiantuntijoiden käyttöä tai tarvittaessa osa-alueelta ja/tai alueelta peräisin olevien pätevien asiantuntijoiden käyttöä projektin suunnittelussa, valmistelussa ja täytäntöönpanossa sekä suosimalla paikallisen asiantuntemuksen luomista sinne, missä sitä ei ole, ja
- c) johtamalla, yhteensovittamalla ja käyttämällä tehokkaasti tarjottavaa teknistä apua.

17 artikla

Ympäristöä säästävän teknologian siirto, hankinta, mukautus ja käyttöönsaanti

Pannessaan täytäntöön teknologian siirtoon, hankintaan, mukautukseen ja kehitykseen liittyvää yleissopimuksen 18 artiklaa sopimuspuolet sitoutuvat antamaan etusijan afrikkalaisille sopimusvaltioille ja tarvittaessa kehittämään niiden kanssa uusia kumppanuus- ja yhteistyömalleja kapasiteettien kohentamisen vahvistamiseksi tieteellisen tutkimuksen ja kehityksen sekä tietojen keruun ja levittämisen aloilla antaakseen niille mahdollisuuden panna täytäntöön strategioitaan aavikoitumisen estämiseksi ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi.

18 artikla

Yhteensovittamis- ja kumppanuussopimukset

1. Afrikkalaiset sopimusvaltiot sovittavat yhteen kansallisten, osa-alueita koskevien ja alueellisten toimintaohjelmien valmistelun, neuvottelun ja toteuttamisen. Ne voivat ottaa tähän prosessiin mukaan soveltuvin osin muita sopimuspuolia ja asianmukaisia hallitustenvälisiä ja ei-hallitustenvälisiä järjestöjä.

2. Tällaisen yhteensovittamisen tavoitteena on varmistaa, että taloudellinen ja tekninen yhteistyö on yleissopimuksen mukaista, ja tarjota tarvittava jatkuvuus varojen käytössä ja hallinnossa.

3. Afrikkalaiset sopimusvaltiot järjestävät neuvoa-antavia menettelyjä kansallisella, osa-alueita koskevalla ja alueellisella tasolla. Näissä neuvoa-antavissa menettelyissä voidaan

- a) neuvotella ja tehdä kansallisiin, osa-alueita koskeviin ja alueellisiin toimintaohjelmiin perustuvia kumppanuussopimuksia, ja
- b) tarkentaa afrikkalaisten sopimusvaltioiden ja muiden neuvoa-antavien ryhmien jäsenten osuutta ohjelmista ja tunnistaa etusijoja ja sopimuksia täytäntöönpanosta ja arvioinnin ilmaisimista sekä rahoitusjärjestelyistä täytäntöönpanoa varten.

4. Pysyvä sihteeristö voi afrikkalaisten sopimusvaltioiden pyynnöstä yleissopimuksen 23 artiklan nojalla helpottaa tällaisen neuvoa-antavien menettelyjen koollekutsumista

- a) tarjoamalla neuvoja tehokkaiden neuvoa-antavien järjestelyjen järjestämisestä muista vastaavista järjestelyistä saatujen kokemusten perusteella,
  - b) tarjoamalla asiaankuuluville kahden- ja monenvälisille elimille tietoa neuvoa-antavista kokouksista tai menettelyistä ja rohkaisemalla niitä osallistumaan aktiivisesti ja
  - c) tarjoamalla muuta tietoa, jolla voi olla merkitystä neuvoa-antavien järjestelyjen luomisessa tai parantamisessa.
5. Osa-alueita koskevien ja alueellisten yhteensovittamiselin tehtäviin kuuluvat muun muassa seuraavat:
- a) kumppanuussopimukseen tehtävien asianmukaisten tarkistusten suositteleminen,
  - b) sovittujen osa-alueita koskevien ja alueellisten ohjelmien täytäntöönpanon valvonta, arviointi ja raportointi ja
  - c) pyrkimys varmistaa tehokas viestintä ja yhteistoiminta afrikkalaisten sopimusvaltioiden kesken.

6. Neuvoa-antaviin ryhmiin voivat soveltuvin osin osallistua hallitukset, asianomaiset ryhmät ja avustajat, Yhdistyneiden Kansakuntien järjestelmän asianmukaiset elimet, rahastot ja ohjelmat, asiaankuuluvat osa-alueita koskevat ja alueelliset järjestöt ja asiaankuuluvat ei-hallitustenvälisten järjestöjen edustajat. Kunkin neuvoa-antavan ryhmän osallistujat määräävät sen johdon ja toiminnan menettelytavat.

7. Kehittyneitä sopimusvaltioita rohkaistaan yleissopimuksen 14 artiklan nojalla kehittämään omasta aloitteestaan epävirallisia neuvoa-antavia ja yhteensovittamisprosesseja keskenään kansallisella, osa-alueita koskevalla ja alueellisella tasolla sekä aavikoitumisesta kärsivän afrikkalaisen sopimusvaltion tai asiaankuuluvan osa-alueita koskevan tai alueellisen järjestön pyynnöstä, osallistumaan kansalliseen, osa-alueita koskevaan tai alueelliseen neuvoa-antavaan prosessiin, joka arvioisi avuntarvetta ja vastaisi siihen täytäntöönpanon helpottamiseksi.

19 artikla

Seurantajärjestelyt

Afrikkalaiset sopimuspuolet huolehtivat tämän liitteen seurannasta yleissopimuksen mukaisesti seuraavasti:

- a) kansallisella tasolla mekanismilla, jonka rakenteen kunkin aavikoitumisesta kärsivän afrikkalaisen sopimusvaltion pitäisi määrittää ja joka sisältää paikallisten yhteisöjen edustajia ja joka toimii 9 artiklassa tarkoitetun kansallisen yhteensovittamiselimen ohjauksessa,
- b) osa-alueita koskevalla tasolla monia tieteenaloja käsittävän tieteellisen ja teknisen neuvoa-antavan komitean kautta, jonka rakenteen ja menettelytavat kyseisen osa-alueen afrikkalaiset sopimusvaltiot olisi määritettävä, ja
- c) alueellisella tasolla Afrikan talousyhteisön perustamissopimuksen asianmukaisten määräysten mukaisesti määritellyillä mekanismeilla ja Afrikan tieteellisen ja teknisen neuvoa-antavan komitean kautta.

LIITE II

ALUEELLISTA TÄYTÄNTÖÖNPANOAA AASIAA VARTEN

1 artikla

Tarkoitus

Tämän liitteen tarkoituksena on tarjota suuntaviivoja ja järjestelyjä yleissopimuksen täytäntöönpanemiseksi tehokkaasti aavikoitumisesta kärsivissä Aasian alueen sopimusvaltioissa alueen erityisolosuhteiden valossa.

2 artikla

Aasian alueen erityisolosuhteet

Toteuttaessaan yleissopimuksen mukaisia velvoitteitaan sopimuspuolet ottavat soveltuvin osin huomioon seuraavat erityisolosuhteet, jotka esiintyvät vaihtelevassa määrin alueen aavikoitumisesta kärsivissä sopimusvaltioissa:

- a) aavikoitumisesta ja kuivuudesta kärsivien tai niille alttiina olevien alueiden suuri määrä kyseisten sopimusvaltioiden alueella ja tällaisten alueiden ilmastoon, pinnanmuodostukseen, maankäytön ja yhteiskunnallis-taloudellisten järjestelmien laaja monimuotoisuus,
- b) toimeentuloon käytettäviin luonnonvaroihin kohdistuva suuri paine,
- c) sellaisten tuotantojärjestelmien olemassaolo, jotka liittyvät suoraan laajalti levinneeseen köyhyyteen ja jotka johtavat eroosioon ja vähäisiin vesivaroihin kohdistuvaan paineeseen,
- d) maailmantalouden olosuhteiden ja sosiaalisten ongelmien kuten köyhyyden, heikon terveyden ja ravitsemuksen, elintarvikehuollon puuttumisen, muuttoliikkeiden, pakkosiirrettyjen henkilöiden ja väestötieteellisen dynamiikan merkittävä vaikutus,
- e) niiden laajenevat, mutta kuitenkin riittämättömät kyvyt ja institutionaaliset puitteet käsitellä kansallisia aavikoitumis- ja kuivuusongelmia ja
- f) niiden tarve kansainväliseen yhteistyöhön aavikoitumisen estämiseen ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseen liittyvien kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamiseksi.

3 artikla

Kansallisten toimintaohjelmien puitteet

1. Kansalliset toimintaohjelmat ovat erottamaton osa alueen aavikoitumisesta kärsivien sopimusvaltioiden laajempia kansallisia kestävän kehityksen toimintalinjoja.
2. Aavikoitumisesta kärsivät sopimusvaltiot kehittävät soveltuvin osin kansallisia toimintaohjelmia yleissopimuksen 9—11 artiklan nojalla, kiinnittäen erityistä huomiota 10 artiklan 2 kappaleen f kohtaan. Tähän prosessiin voi tarpeen mukaan osallistua kahden- ja monenvälisiä yhteistyöelimiä kyseisen aavikoitumisesta kärsivän sopimuspuolen pyynnöstä.

4 artikla

Kansalliset toimintaohjelmat

1. Valmistellessaan ja pannessaan täytäntöön kansallisia toimintaohjelmia alueen aavikoitumisesta kärsivät sopimusvaltiot voivat olosuhteidensa ja toimintalinjojensa mukaisesti muun muassa soveltuvin osin

- a) nimetä asianmukaisia elimiä, jotka ovat vastuussa niiden toimintaohjelmien valmistelusta, yhteensovittamisesta ja täytäntöönpanosta,
- b) ottaa mukaan aavikoitumisesta kärsivää väestöä, paikalliset yhteisöt mukaan lukien, niiden toimintaohjelmien laatimiseen, yhteensovittamiseen ja täytäntöönpanoon paikallisesti johdettujen neuvoo-antavien prosessien kautta, yhteistyössä paikallisten viranomaisten ja asianmukaisten kansallisten ja ei-hallitustenvälisten järjestöjen kanssa,
- c) tutkia aavikoitumisesta kärsivien alueiden ympäristön tilaa aavikoitumisen syiden ja seurauksien arvioimiseksi ja tärkeimpien toiminta-alueiden määrittämiseksi,
- d) arvioida yhdessä aavikoitumisesta kärsivän väestön kanssa entisiä ja nykyisiä ohjelmia aavikoitumisen torjumiseksi ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi tarkoituksena suunnitella strategia ja kehittää toimia niiden toimintaohjelmissa,
- e) valmistella teknisiä ja rahoitusohjelmia, jotka perustuvat a—d kohdassa tarkoitetuista toimista saatavaan tietoon,
- f) kehittää ja käyttää hyödyksi menettelyjä ja kiintopisteitä niiden toimintaohjelmien täytäntöönpanon arvioimiseksi,
- g) tukea vesistöalueiden yhdistettyä hoitoa, maavarojen suojelua sekä vesivarojen lisäämistä ja tehokasta käyttöä,
- h) vahvistaa ja/tai perustaa tieto-, arviointi- ja seuranta- ja varhaisen varoituksen järjestelmiä aavikoitumiselle ja kuivuudelle alttiilla alueilla, ottaen huomioon ilmasto- ja ilmatieteelliset, hydrologiset, biologiset ja muut asiaan liittyvät tekijät ja
- i) kun siihen liittyy kansainvälistä yhteistyötä, rahavarat ja tekniset varat mukaan lukien, muotoilla kumppanuuden hengessä soveltuvia järjestelyjä, jotka tukevat niiden toimintaohjelmia.

2. Yleissopimuksen 10 artiklan mukaisesti kansallisten toimintaohjelmien yleisstrategiassa on korostettava aavikoitumisesta kärsivien alueiden yhdistettyjä paikallisia kehitysohjelmia, jotka perustuvat osallistumismekanismiin ja köyhyydenpoistamisstrategioiden yhdistämiseen pyrkimyksiksi ehkäistä aavikoitumista ja lieventää kuivuuden vaikutuksia. Toimintaohjelmien sektorikohtaiset toimenpiteet luokitellaan etusija-alueisiin, joissa otetaan huomioon aavikoitumisesta kärsivien alueiden laaja monimuotoisuus 2 artiklan a kappaleessa tarkoitettulla alueella.

5 artikla

Osa-alueita koskevat ja yhteiset toimintaohjelmat

1. Yleissopimuksen 11 artiklan mukaisesti Aasian aavikoitumisesta kärsivät sopimusvaltiot voivat yhteisesti sopia toisten sopimuspuolten kuulemisesta ja niiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä, soveltuvin osin, osa-alueita koskevien tai yhteisten toimintaohjelmien valmistelemiseksi ja täytäntöönpanemiseksi, soveltuvin osin, täydentääkseen kansallisia toimintaohjelmia ja lisätäkseen niiden täytäntöönpanon tehokkuutta. Kummassakin tapauksessa kyseiset sopimuspuolet voivat yhdessä sopia uskovan osa-alueita koskeville järjestöille, kahden- ja monenväliset järjestöt mukaan lukien, tai erikoistuneille laitoksille vastuuta ohjelmien valmistelusta, yhteensovittamisesta ja täytäntöönpanosta. Tällaiset järjestöt tai laitokset voivat myös toimia keskuspaikkana yleissopimuksen 16—18 artiklan mukaisten toimien edistämiseksi ja yhteensovittamisessa.

2. Valmistellessaan ja pannesaan täytäntöön osa-alueita koskevia tai yhteisiä toimintaohjelmia aavikoitumisesta kärsivät kyseisen alueen sopimusvaltiot muun muassa ja soveltuvin osin:

- a) tunnistavat yhteistyössä kansallisten laitosten kanssa aavikoitumisen estämiseen ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseen liittyvät etusijat, jotka voidaan saavuttaa paremmin sellaisilla ohjelmilla, sekä asianmukaiset toimet, jotka voitaisiin toteuttaa tehokkaasti niiden kautta,
- b) arvioivat asianmukaisten alueellisten, osa-alueita koskevien ja kansallisten laitosten operationaalisia kykyjä ja toimia,
- c) arvioivat aavikoitumiseen ja kuivuuteen liittyviä olemassa olevia ohjelmia, alueen tai osa-alueen kaikkien tai joidenkin osapuolten kesken ja niiden suhdetta kansallisiin toimintaohjelmiin ja
- d) kun siihen liittyy kansainvälistä yhteistyötä, rahavarat ja tekniset varat mukaan lukien, ne muotoilevat kumppanuuden hengessä soveltuvia kahden ja/tai monenvälisiä järjestelyjä, jotka tukevat näitä ohjelmia.

3. Osa-alueita koskevat tai yhteiset toimintaohjelmat voivat sisältää rajat ylittävien luonnonvarojen kestävää hoitoa varten sovittuja yhteisiä ohjelmia, jotka liittyvät aavikoitumiseen, yhteensovittamisen prioriteetteihin ja muihin toimiin kapasiteetin luomisen, tieteellisen ja teknisen yhteistyön, erityisesti kuivuudesta varhaisessa vaiheessa varoitettavien järjestelmien ja tietojen jakamisen aloilla, ja keinoja vahvistaa asianmukaisia osa-alueita koskevia ja muita järjestöjä ja laitoksia.

6 artikla

Alueelliset toimet

Alueelliset toimet osa-alueita koskevien tai yhteisten toimintaohjelmien laajentamiseksi voivat sisältää muun muassa toimenpiteitä yhteensovittamis- ja yhteistyölaitosten ja -mekanismien vahvistamiseksi kansallisella, osa-alueita koskevalla ja alueellisella tasolla, sekä toimenpiteitä yleissopimuksen 16—19 artiklan täytäntöönpanon edistämiseksi. Näihin toimiin voi myös sisältyä seuraavat:

- a) teknisen yhteistyön verkostojen edistäminen ja vahvistaminen,

- b) luetteloiden laatiminen teknologioista, tiedoista, osaamisesta ja käytännöistä sekä perinteisistä ja paikallisista teknologioista ja osaamisesta sekä niiden levittämisen ja käytön tukeminen,

- c) teknologian siirron vaatimusten arvioiminen ja tällaisten teknologioiden mukauttamisen ja käytön tukeminen ja

- d) yleistä tiedostamista koskevien ohjelmien rohkaiseminen ja kapasiteetin kohentamisen tukeminen kaikilla tasoilla, koulutuksen, tutkimuksen ja kehityksen vahvistaminen sekä inhimillisten voimavarojen kehittämissä järjestelmien rakentaminen.

7 artikla

Rahavarat ja rahoitusmekanismit

1. Aasian alueen aavikoitumisen estämisen ja kuivuuden vaikutusten lieventämisen tärkeyden vuoksi sopimuspuolet tukevat huomattavien rahavarojen hankintaa ja rahoitusmekanismien saatavuutta yleissopimuksen 20 ja 21 artiklan nojalla.

2. Yleissopimuksen mukaisesti ja 8 artiklassa määrätyn yhteensovittamismekanismien perusteella ja kansallisten kehityspolitiikkojensa mukaisesti aavikoitumisesta kärsivät alueen sopimusvaltiot, joko yksittäin tai yhdessä,

- a) ryhtyvät toimiin sellaisten mekanismien järjestykselliseksi ja vahvistamiseksi, joilla hankitaan varoja julkisten ja yksityisten investointien kautta, tarkoituksena saavuttaa erityisiä tuloksia toimissa aavikoitumisen estämiseksi ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi,

- b) tunnistavat kansainvälisen yhteistyön vaatimukset, jotka tukevat erityisesti rahoituksellisia, teknisiä ja teknologisia kansallisia pyrkimyksiä, ja

- c) tukevat kahden- ja/tai monenvälisen rahoitusyhteistyöelinten osallistumista yleissopimuksen täytäntöönpanon varmistamiseksi.

3. Sopimuspuolet tehostavat mahdollisimman pitkälle menetelmiä varojen kanavoimiseksi aavikoitumisesta kärsiville alueen sopimusvaltioille.

8 artikla

Yhteistyö- ja yhteensovittamismekanismit

1. Aavikoitumisesta kärsivät sopimusvaltiot, 4 artiklan 1 kapaleen a kohdan mukaan nimettyjen soveltuvien elinten kautta, ja muut alueen sopimuspuolet voivat soveltuvin osin perustaa mekanismin muun muassa seuraaviin tarkoituksiin:

- a) tietojen, kokemuksen, tietämyksen ja osaamisen vaihto,

- b) yhteistyö ja toimien yhteensovittaminen, kahden- ja monenväliset järjestelyt mukaan lukien, osa-alueita koskevalla ja alueellisella tasolla,

c) tieteellisen, teknisen, teknologisen ja taloudellisen yhteistyön tukeminen 5—7 artiklan nojalla,

d) ulkoisen yhteistyön vaatimusten tunnistaminen ja

e) toimintaohjelmien täytäntöönpanon seuranta ja arviointi.

2. Aavikoitumisesta kärsivät sopimusvaltiot, 4 artiklan 1 kappaleen a kohdan mukaan nimettyjen soveltuviin elinten kautta, ja muut alueen sopimusvaltiot voivat lisäksi soveltuvin osin kysyä neuvoa ja sovittaa yhteen toimia kansallisten, osa-alueita koskevien ja yhteisten toimintaohjelmien osalta. Ne voivat ottaa tähän prosessiin mukaan soveltuvin osin muita sopimusvaltioita ja asiaan kuuluvia hallitustenvälisiä ja ei-hallitustenvälisiä järjestöjä. Tällaisella yhteensovittamisella pyritään muun muassa turvaamaan sopu kansainvälisen yhteistyön tilaisuuksista yleissopimuksen 20 ja 21 artiklan mukaisesti, lisäämään teknistä yhteis-

työtä ja kanavoimaan varoja niin, että niitä käytetään tehokkaasti.

3. Aavikoitumisesta kärsivät alueen sopimusvaltiot pitävät säännöllisesti yhteensovittamiskokouksia ja pysyvä sihteeristö voi niiden pyynnöstä yleissopimuksen 23 artiklan nojalla helpottaa kyseisten yhteensovittamiskokousten koollekutsumista

a) tarjoamalla neuvoja tehokkaiden yhteensovittamisjärjestelyjen järjestämisestä muista vastaavista järjestelyistä saatujen kokemusten perusteella,

b) tarjoamalla asiaankuuluville kahden- ja monenvälisille elimille tietoa yhteensovittamiskokouksista ja rohkaisemalla niitä osallistumaan aktiivisesti ja

c) tarjoamalla muuta tietoa, jolla voi olla merkitystä yhteensovittamisprosessien luomisessa tai parantamisessa.

LIITE III

ALUEELLISTA TÄYTÄNTÖÖNPANOA LATINALAISTA AMERIKKAA JA KARIBIAA VARTEN

1 artikla

Tarkoitus

Tämän liitteen tarkoituksena on tarjota yleisiä suuntaviivoja yleissopimuksen täytäntöönpanemiseksi Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueella sen erityisolosuhteiden valossa.

2 artikla

Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen erityisolosuhteet

Sopimuspuolet ottavat huomioon yleissopimuksen määräysten mukaisesti seuraavat alueen erityisolosuhteet:

- a) olemassaolevat laajat alueet, jotka ovat herkästi vahingoittuvia ja joita aavikoituminen ja/tai kuivuus on vahingoittanut vakavasti ja joissa voidaan havaita eri ominaisuuksia, riippuen alueesta, jolla ne esiintyvät; tällä kumulatiivisella ja voimistuvalla prosessilla on negatiivisia yhteiskunnallisia, sivistyksellisiä, taloudellisia ja ympäristöllisiä vaikutuksia, jotka ovat sitäkin vakavampia, koska alue sisältää yhden maailman laajimmista biologisen monimuotoisuuden lähteistä,
- b) kestävän kehityksen vastaisten menetelmien usein toistuva käyttäminen aavikoitumisesta kärsivillä alueilla monimuotoisten fyysisten, biologisten, poliittisten, yhteiskunnallisten, sivistyksellisten ja taloudellisten tekijöiden vuorovaikutuksen seurauksena, johon sisältyy kansainvälisiä taloudellisia tekijöitä kuten ulkoinen velkaantuneisuus, huononevat vaihtosuhteet ja kauppatavat, jotka vaikuttavat maatalous-, kalastus- ja metsätaloustuotteiden markkinoihin, ja
- c) jyrkkä pudotus ekosysteemien tuottavuudessa, joka on aavikoitumisen ja kuivuuden suurin seuraus ja joka esiintyy maatalous-, karja- ja metsätuotosten alenemisena ja biologisen monimuotoisuuden katoamisena; yhteiskunnallisesta näkökulmasta seurauksena on köyhtyminen, muuttoliikkeet, sisäiset väestöliikkeet ja elämänlaadun heikkeneminen; alueen on tämän vuoksi omaksuttava yhdistetty lähestymistapa aavikoitumis- ja kuivuusongelmiin tukemalla kestävän kehityksen malleja, jotka ovat sopusoinnussa ympäristö-, talous- ja yhteiskuntatilanteen kanssa kussakin maassa.

3 artikla

Toimintaohjelmat

1. Yleissopimuksen, erityisesti sen 9—11 artiklan ja niiden kansallisten kehitysohjelmien mukaisesti aavikoitumisesta kärsivät alueen sopimusvaltiot valmistelevat ja panevat täytäntöön soveltuvin osin kansallisia toimintaohjelmia aavikoitumisen estämiseksi ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi erottamattomana osana niiden kansallisia kestävän kehityksen toimintaohjelmia. Alueen asettamien vaatimusten mukaisesti voidaan myös

valmistella ja panna täytäntöön osa-alueita koskevia ja alueellisia ohjelmia.

2. Kansallisia toimintaohjelmia valmistellessaan alueen aavikoitumisesta kärsivät sopimusvaltiot kiinnittävät erityisesti huomiota yleissopimuksen 10 artiklan 2 kappaleen f kohtaan.

4 artikla

Kansallisten toimintaohjelmien sisältö

Omien tilanteidensa mukaisesti aavikoitumisesta kärsivät alueen sopimusvaltiot voivat ottaa huomioon muun muassa seuraavia temaattisia kysymyksiä kehittäessään kansallisia toimintastrategioitaan aavikoitumisen estämiseksi ja/tai kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi yleissopimuksen 5 artiklan nojalla:

- a) kapasiteettien, koulutuksen ja yleisen tiedostamisen, teknisen, tieteellisen ja teknologisen yhteistyön ja rahavarojen ja rahoitusmekanismien lisääminen,
- b) köyhyyden poistaminen ja elämänlaadun parantaminen,
- c) elintarvikehuollon ja maatalouden toteuttaminen sekä kestävän kehityksen ja johtamisen toteuttaminen karjankasvatuksessa, metsätaloudessa ja monitarkoituksellisissa toiminnissa,
- d) luonnonvarojen kestävä hoito, erityisesti vesistöalueiden järkipäivähoito,
- e) hyvin korkealla sijaitsevien alueiden luonnonvarojen kestävä hoito,
- f) maavarojen järkipäivähoito ja suojeleminen sekä vesivarojen hyödyntäminen ja tehokas käyttö,
- g) hätäsuunnitelmien laatiminen ja soveltaminen kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi,
- h) tieto-, arviointi- ja seurantaohjelmien sekä varhaisen varoituksen ohjelmien vahvistaminen ja/tai perustaminen aavikoitumiselle ja kuivuudelle alttiilla alueilla, ottaen huomioon ilmasto- ja ilmatieteelliset, hydrologiset, biologiset, maaperään liittyvät, taloudelliset ja yhteiskunnalliset tekijät,
- i) eri energialähteiden kehittäminen, hoito ja tehokas käyttö, mukaan lukien vaihtoehtoisten lähteiden tukeminen,
- j) biologisen monimuotoisuuden suojeleminen ja kestävä käyttö biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen määräysten mukaisesti,
- k) aavikoitumisen ja kuivuuteen liittyvien demografisten seikkojen huomioon ottaminen ja

- l) sellaisten institutionaalisten ja oikeudellisten puitteiden perustaminen tai vahvistaminen, jotka mahdollistavat yleissopimuksen soveltamisen ja jotka on tarkoitettu muun muassa aavikoitumiseen ja kuivuuteen liittyvien hallinnollisten rakenteiden ja tehtävien hajauttamiseen, mihin osallistuvat aavikoitumisesta kärsivät yhteisöt ja yhteiskunta yleisesti.

5 artikla

Tekninen, tieteellinen ja teknologinen yhteistyö

Yleissopimuksen, erityisesti sen 16—18 artiklan mukaisesti ja 7 artiklassa määrätyn yhteensovittamismekanismin perusteella alueen aavikoitumisesta kärsivät sopimusvaltiot, joko yksittäin tai yhdessä,

- tukevat teknisen yhteistyön verkostojen ja kansallisten, osa-alueita koskevien ja alueellisten tietojärjestelmien vahvistamista sekä niiden yhdistämistä, soveltuvin osin, maailmanlaajuisiin tietolähteisiin,
- laativat luettelon käytettävissä olevista teknologioista ja osaamisesta sekä tukevat niiden tunnetuksi tekemistä ja käyttöä,
- tukevat perinteisen teknologian, tietämyksen, osaamisen ja käytäntöjen käyttöä yleissopimuksen 18 artiklan 2 kappaleen b kohdan mukaisesti,
- tunnistavat teknologian siirron vaatimukset ja
- tukevat asianmukaisten olemassa olevien ja uusien ympäristöä säästävien teknologioiden kehittämistä, mukauttamista, soveltamista ja siirtämistä.

6 artikla

Rahavarat ja rahoitusmekanismit

Yleissopimuksen, erityisesti sen 20 ja 21 artiklan mukaisesti, 7 artiklassa määrätyn yhteensovittamismekanismin perusteella ja kansallisten kehityspolitiikkojensa mukaisesti aavikoitumisesta kärsivät alueen sopimusvaltiot, joko yksittäin tai yhdessä,

- ryhtyvät toimiin sellaisten mekanismien järkipäristämiseksi ja vahvistamiseksi, joilla hankitaan varoja julkisten ja yksityisten investointien kautta, tarkoituksena saavuttaa erityisiä

tuloksia toimissa aavikoitumisen estämiseksi ja kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi,

- tunnistavat kansainvälisen yhteistyön vaatimukset, jotka tukevat kansallisia pyrkimyksiä, ja
- tukevat kahden- ja/tai monenvälisen rahoitusyhteistyöelinten osallistumista yleissopimuksen täytäntöönpanon varmistamiseksi.

7 artikla

Institutionaalinen kehys

1. Tämän liitteen toteuttamiseksi aavikoitumisesta kärsivät alueen sopimusvaltiot

- perustavat ja/tai vahvistavat kansallisia keskuksia, joissa sovitaan yhteen toimia aavikoitumisen estämiseksi ja/tai kuivuuden vaikutusten lieventämiseksi, ja
- perustavat mekanismin, jolla sovitaan yhteen kansalliset keskuksat seuraavia tarkoituksia varten:
  - tietojen ja kokemusten vaihto,
  - toimien yhteensovittaminen osa-alueita koskevalla ja alueellisella tasolla,
  - teknisen, tieteellisen, teknologisen ja taloudellisen yhteistyön tukeminen,
  - ulkoisten yhteistyövaatimusten tunnistaminen ja
  - toimintaohjelmien täytäntöönpanon seuranta ja arviointi.

2. Alueen aavikoitumisesta kärsivät sopimusvaltiot pitävät säännöllisesti yhteensovittamiskokouksia, ja pysyvä sihteeristö voi niiden pyynnöstä yleissopimuksen 23 artiklan nojalla helpottaa kyseisten yhteensovittamiskokousten koollekutsumista

- tarjoamalla neuvoja tehokkaiden yhteensovittamisjärjestelyjen järjestämisestä muista vastaavista järjestelyistä saatujen kokemusten perusteella,
- tarjoamalla asiaankuuluville kahden- ja monenvälisille elimille tietoa yhteensovittamiskokouksista ja rohkaisemalla niitä osallistumaan aktiivisesti ja
- tarjoamalla muuta tietoa, jolla voi olla merkitystä yhteensovittamisprosessien luomisessa tai parantamisessa.

LIITE IV

ALUEELLISTA TÄYTÄNTÖÖNPANOJA POHJOISEN VÄLIMEREN ALUETTA VARTEN

1 artikla

Tarkoitus

Tämän liitteen tarkoituksena on tarjota suuntaviivoja ja järjestelyjä yleissopimuksen täytäntöönpanemiseksi tehokkaasti aavikoitumisesta kärsivissä pohjoisen Välimeren alueen sopimusvaltioissa sen erityisolosuhteiden valossa.

2 artikla

Pohjoisen Välimeren alueen erityisolosuhteet

Edellä 1 artiklassa tarkoitettuja pohjoisen Välimeren alueen erityisolosuhteita ovat:

- laajoilla alueilla vaikuttavat semiaridit ilmasto-olosuhteet, ajoittaiset kuivuudet, hyvin korkea sademäärän vaihtelu ja äkilliset ja hyvin voimakkaat sadekuurot,
- köyhä ja hyvin kuluva maaperä, joka muodostaa helposti kuorettumia,
- epätasainen pinnanmuodostus, jossa on jyrkkiä rinteitä ja hyvin vaihtelevia maisemia,
- metsäpeitteen häviäminen laajoilta alueilta usein sattuvien tulipalojen takia,
- perinteisen maanviljelyn kriisiolosuhteet, joihin liittyvät maan hylkääminen sekä maaperän ja veden suojelurakenteiden heikentyminen,
- kestävän kehityksen vastainen vesivarojen käyttö, joka johtaa vakaviin ympäristövaurioihin, kuten kemialliseen saastumiseen; suolapitoisuuden lisääntymiseen ja pohjaveden loppuunkulumiseen, ja
- taloudellisen toiminnan keskittyminen rannikkoalueille kaupunkikasvun, teollisuustoiminnan, matkailun ja keinokastelua käyttävän maanviljelyn seurauksena.

3 artikla

Strateginen suunnittelukehys kestävästä kehitystä varten

- Kansalliset toimintaohjelmat kuuluvat keskeisenä ja erottamattomana osana pohjoisen Välimeren alueen aavikoitumisesta kärsivien sopimusvaltioiden kestävästä kehityksen strategiseen suunnittelukehykseen.
- Neuvoa-antava ja osallistuva prosessi, johon kuuluvat hallinnon asianmukaiset tasot, paikalliset yhteisöt ja ei-hallitustenväliset järjestöt, toteutetaan ohjauksen järjestämiseksi joustavan suunnittelun strategiasta, jotta paikallinen väestö ja yhteisöt voisivat osallistua mahdollisimman suuressa määrin yleissopimuksen 10 artiklan 2 kappaleen f kohdan mukaisesti.

4 artikla

Velvollisuus valmistella kansallisia toimintaohjelmia ja aikataulu

Pohjoisen Välimeren alueen aavikoitumisesta kärsivät sopimusvaltiot valmistelevat kansallisia toimintaohjelmia ja soveltuvin osin osa-alueita koskevia, alueellisia tai yhteisiä toimintaohjelmia. Tällaisten ohjelmien valmistelu on saatettava päätökseen mahdollisimman pian.

5 artikla

Kansallisten toimintaohjelmien valmistelu ja täytäntöönpano

Valmistellessaan ja pannessaan täytäntöön kansallisia toimintaohjelmia yleissopimuksen 9 ja 10 artiklan nojalla kukin aavikoitumisesta kärsivä alueen sopimusvaltio ryhtyy soveltuvin osin seuraaviin toimiin:

- se nimittää soveltuvat elimet, jotka ovat vastuussa sen ohjelman valmistelusta, yhteensovittamisesta ja täytäntöönpanosta,
- se ottaa mukaan toimintaohjelman valmisteluun, yhteensovittamiseen ja täytäntöönpanoon aavikoitumisesta kärsivää väestöä, mukaan lukien paikalliset yhteisöt, paikallisesti johdettujen neuvoa-antavien prosessien kautta, yhteistyössä paikallisten viranomaisten ja asianmukaisten ei-hallitustenvälisten järjestöjen kanssa,
- se tutkii aavikoitumisesta kärsivien alueiden ympäristön tilaa aavikoitumisen syiden ja seurauksien arvioimiseksi ja tärkeimpien toiminta-alueiden määrittämiseksi,
- se arvioi yhdessä aavikoitumisesta kärsivän väestön kanssa entisiä ja nykyisiä ohjelmia tarkoituksena suunnitella strategia ja kehittää toimintoja sen toimintaohjelmaa varten,
- se valmistelee teknisiä ja rahoitusohjelmia, jotka perustuvat a—d kohdassa tarkoitetuista toimista saatavaan tietoon, ja
- se kehittää ja käyttää menettelyjä ja kiintopisteitä ohjelman täytäntöönpanon valvomiseksi ja arvioimiseksi.

6 artikla

Kansallisten toimintaohjelmien sisältö

Aavikoitumisesta kärsivät alueen sopimusvaltiot voivat sisällyttää kansallisiin toimintaohjelmiinsa toimenpiteitä, jotka koskevat

- lainsäädännöllisiä, institutionaalisia ja hallinnollisia aloja,
- maankäyttömalleja, vesivarojen hoitoa, maaperän suojelua, metsätaloutta, maataloustoimia ja laidunten hoitoa,

- c) koskemattoman luonnon ja muiden biologisen monimuotoisuuden muotojen hoitoa ja suojelua,
- d) metsäpalojen ehkäisemistä,
- e) vaihtoehtoisten elinkeinojen tukemista ja
- f) tutkimusta, koulutusta ja yleistä tiedostamista.

7 artikla

Osa-aluetta koskevat, alueelliset ja yhteiset toimintaohjelmat

1. Alueen aavikoitumisesta kärsivät sopimusvaltiot voivat yleissopimuksen 11 artiklan mukaisesti valmistella ja panna täytäntöön osa-aluetta koskevia ja/tai alueellisia toimintaohjelmia täydentääkseen ja lisätäkseen kansallisten toimintaohjelmien tehoa. Kaksi tai useampi alueen aavikoitumisesta kärsivää sopimusvaltiota voivat samoin sopia valmistevansa keskenään yhteisen toimintaohjelman.

2. Edellä olevan 5 ja 6 artiklan määräyksiä sovelletaan soveltuvin osin osa-aluetta koskevien, alueellisten ja yhteisten toimintaohjelmien valmisteluun ja täytäntöönpanoon. Lisäksi tällaiset ohjelmat voivat sisältää aavikoitumisesta kärsivien alueiden valittuja ekosysteemejä koskevien tutkimus- ja kehitystoimien suorittamista.

3. Valmistellessaan ja pannessaan täytäntöön osa-alueita koskevia, alueellisia tai yhteisiä toimintaohjelmia aavikoitumisesta kärsivät alueen sopimusvaltiot soveltuvin osin:

- a) tunnistavat yhteistyössä kansallisten laitosten kanssa aavikoitumiseen liittyvät tavoitteet, jotka voidaan saavuttaa paremmin sellaisilla ohjelmilla, sekä asianmukaiset toimet, jotka voitaisiin toteuttaa tehokkaasti niiden kautta,
- b) arvioivat asianmukaisten alueellisten, osa-aluetta koskevien ja kansallisten laitosten operationaalisia kykyjä ja toimia, ja

- c) arvioivat olemassa olevia alueen sopimuspuolten välisiä aavikoitumiseen liittyviä ohjelmia ja niiden suhdetta kansallisiin toimintaohjelmiin.

8 artikla

Osa-alueita koskevien, alueellisten ja yhteisten toimintaohjelmien yhteensovittaminen

Aavikoitumisesta kärsivät sopimusvaltiot, jotka valmistelevat osa-aluetta koskevaa, alueellista tai yhteistä toimintaohjelmaa, voivat perustaa yhteensovittamiskomitean, joka koostuu kunkin aavikoitumisesta kärsivän sopimusvaltion edustajista ja jonka tarkoituksena on arvioida aavikoitumisen estämisessä tapahtunutta edistystä, harmonisoida kansallisia toimintaohjelmia, tehdä suosituksia osa-aluetta koskevan, alueellisen tai yhteisen toimintaohjelman valmistelun ja täytäntöönpanon eri vaiheissa ja toimia keskuksena yleissopimuksen 16—19 artiklan mukaisen teknisen yhteistyön yhteensovittamisen tukemiselle.

9 artikla

Ei oikeutta rahalliseen apuun

Pannessaan täytäntöön kansallisia, osa-alueita koskevia, alueellisia tai yhteisiä toimintaohjelmia aavikoitumisesta kärsivät alueen kehittyneet sopimusvaltiot eivät ole oikeutettuja tämän yleissopimuksen mukaiseen rahalliseen apuun.

10 artikla

Yhteensovittaminen muiden osa-alueiden ja alueiden kanssa

Osa-alueita koskevat, alueelliset ja yhteiset toimintaohjelmat pohjoisen Välimeren alueella voidaan valmistella ja panna täytäntöön yhteistyössä muiden osa-alueiden tai alueiden ohjelmien, erityisesti pohjoisen Afrikan osa-alueen ohjelmien kanssa.

AAVIKOITUMISEN ESTÄMISEKSI VAKAVASTA KUIVUUDESTA JA/TAI AAVIKOITUMISESTA KÄRSIVISSÄ MAISSA, ERITYISESTI AFRIKASSA, TEHDYN YHDISTYNEIDEN KANSAKUNTIEN YLEISSOPIMUKSEN 34 ARTIKLAN 2 JA 3 KOHDAN MÄÄRÄYSTEN MUKAINEN EUROOPAN YHTEISÖN JULISTUS

Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen, sellaisena kuin se on Euroopan yhtenäisasiakirjalla ja Euroopan unionista tehdyllä sopimuksella muutettuna, määräysten mukaisesti yhteisön toimivaltaan kuuluvat ympäristönsuojelua koskevat toimenpiteet ja erityisesti aavikoitumisen estäminen. Yhteisö on toimivaltainen myös maatalouden alalla. Sillä on toimivalta allekirjoittaa näitä aloja koskevia sekä kehitysyhteistyöhön liittyviä kansainvälisiä sopimuksia. Tämä toimivalta on kaupan alalla yksinomainen. Jäljempänä oleva luettelo yhteisön säädöksistä ja toimista osoittaa yhteisön toimivallan.

Yhteisö voi tulevaisuudessa ottaa lisää tehtäviä antamalla yksityiskohtaisempia aavikoitumisen estämiseen liittyviä säädöksiä tai hyväksymällä yhteistyön välineitä.

Luettelo säädöksistä ja yhteisön toimista aavikoitumisen estämisen alalla

Yleiset välineet

Ympäristöä ja kestäväää kehitystä koskevasta yhteisön politiikka- ja toimintaohjelmasta 1 päivänä helmikuuta 1993 annettu neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma (EYVL C 138, 17.5.1993, s. 1).

Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille kehitysyhteistyöpolitiikasta vuoden 2000 näkökulmasta (SEC(92) 915 lopull.).

Rahoitusvälineet

Asetuksen (ETY) N:o 2052/88 soveltamisesta Euroopan aluekehitysrahaston osalta 19 päivänä joulukuuta 1988 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 4254/88 (EYVL L 374, 31.12.1988, s. 15).

Asetuksen (ETY) N:o 2052/88 soveltamisesta Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) ohjausosaston osalta 19 päivänä joulukuuta 1988 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 4256/88 (EYVL L 374, 31.12.1988, s. 25).

Rahoitusavusta ja teknisestä avusta Aasian ja Latinalaisen Amerikan kehitysmaille sekä taloudellisesta yhteistyöstä näiden maiden kanssa 25 päivänä helmikuuta 1992 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 443/92 (EYVL L 52, 27.2.1992, s. 1).

Yhteisön ja Välimeren kolmansien maiden rahoitusalan ja teknisen alan yhteistyötä koskevien pöytäkirjojen soveltamisesta 29 päivänä kesäkuuta 1992 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1762/92 (EYVL L 181, 1.7.1992, s. 1).

Välimeren alueen kolmansia maita koskevasta rahoitusyhteistyöstä 29 päivänä kesäkuuta 1992 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1763/92 (EYVL L 181, 1.7.1992, s. 5).

Ympäristöalan rahoitusvälineen perustamisesta (Life) 21 päivänä toukokuuta 1992 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1973/92 (EYVL L 206, 22.7.1992, s. 1).

Koheesiorahastosta 16 päivänä toukokuuta 1994 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1164/94 (EYVL L 130, 25.5.1994, s. 1).

Trooppisia metsiä koskevista toimista 20 päivänä joulukuuta 1995 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 3062/95 (EYVL L 327, 30.12.1995, s. 9).

Neljannen AKT—ETY-yleissopimuksen tekemisestä 25 päivänä helmikuuta 1991 tehty neuvoston ja komission päätös 91/400/EHTY, ETY (EYVL L 229, 7.8.1991, s. 1).

Ympäristöalan rahoitusvälineen perustamisesta (Life) 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1973/92 mukainen komission tiedonanto vuonna 1995 ensisijaisesti toteutettavista toimista (EYVL C 139, 21.5.1994, s. 3).

Kestävän kehityksen mukaisesti kehityksissä toteutetuista ympäristöalan toimista 22 päivänä huhtikuuta 1997 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 722/97 (EYVL L 108, 25.4.1997, s. 1).

Erityisistä toimenpiteistä maatalouden kehittämisen edistämiseksi tietyillä Espanjan alueilla 25 päivänä huhtikuuta 1988 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1118/88 (EYVL L 107, 28.4.1988, s. 3).

Asetuksen (ETY) N:o 4256/88 soveltamisesta metsien kehittämisen ja hyödyntämisen osalta yhteisön maaseutualueilla 29 päivänä toukokuuta 1989 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1610/89 (EYVL L 165, 15.6.1989, s. 3).

Taloudellisen tuen myöntämisestä Unkarin tasavallalle ja Puolan tasavallalle 18 päivänä joulukuuta 1989 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 3906/89 (EYVL L 375, 23.12.1989, s. 11).

Ympäristönsuojelun vaatimusten ja maaseutu ympäristön hoidon vaatimusten kanssa sopusointuisista maatalouden tuotantomenetelmistä 30 päivänä kesäkuuta 1992 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 2078/92 (EYVL L 215, 30.7.1992, s. 85).

Maatalouden metsitystoimenpiteitä koskevasta yhteisön tukijärjestelmästä 30 päivänä kesäkuuta 1992 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 2080/92 (EYVL L 215, 30.7.1992, s. 96).

Metsäpalojen torjunnasta yhteisössä 23 päivänä heinäkuuta 1992 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 2158/92 (EYVL L 217, 31.7.1992, s. 3).

Tutkimusohjelmat

Kahden teknologista tutkimusta ja kehitystä koskevan ympäristöalan erityisohjelman (STEP ja EPOCH, 1989—1992) hyväksymisestä 20 päivänä marraskuuta 1989 tehty neuvoston päätös 89/625/ETY (EYVL L 359, 8.12.1989, s. 9).

Teknologista tutkimusta ja kehitystä koskevan ympäristöalan erityisohjelman (1990—1994) hyväksymisestä 7 päivänä kesäkuuta 1991 tehty neuvoston päätös 91/354/ETY (EYVL L 192, 16.7.1991, s. 29).

Tutkimusta, teknologista kehitystä ja esittelyä koskevan ympäristö- ja ilmastoalan erityisohjelman lopettamisesta 15 päivänä joulukuuta 1994 tehty neuvoston päätös 94/911/EY (EYVL L 361, 31.12.1994, s. 1).
